

Działalność podmiotów posiadających jednostki zagraniczne w 2017 r.

Activity of enterprises having foreign entities in 2017

Działalność podmiotów posiadających jednostki zagraniczne w 2017 r.

Activity of enterprises having foreign entities in 2017

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Przedsiębiorstw
Statistics Poland, Enterprises Department

Zespół autorski

Editorial team

Sylwia Czaczo, Lucyna Słomska, Elżbieta Szeffler, Aneta Płatek

Kierujący

Supervisor

Katarzyna Walkowska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Danuta Niwińska, Halina Szrantowicz

ISSN 2451-0084

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208.

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10

Zam. # */2019/ nakł. #%

Przedmowa

Przedstawiamy Państwu publikację prezentującą działalność podmiotów z siedzibą w Polsce posiadających za granicą oddziały, oddziały lub inne jednostki zagraniczne. Główny Urząd Statystyczny prowadzi od 2008 roku badanie statystyczne, którego celem jest obserwacja podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne. Wyniki tego badania do 2015 roku były prezentowane w ukazujących się co roku opracowaniach sygnalnych, natomiast w 2016 roku zaprezentowane zostały w wieloletniej publikacji przedstawiającej szczegółowe dane o aktywności polskich przedsiębiorstw inwestujących poza granicami kraju w latach 2008–2013. Niniejsza publikacja obejmuje wyniki badania za 2017 rok. Analizą objęto między innymi liczbę podmiotów posiadających jednostki zagraniczne, liczbę tych jednostek zagranicznych, kraje siedziby jednostek zagranicznych oraz ich wyniki finansowe. Ponadto, przedstawiono porównanie podmiotów z siedzibą w Polsce w zależności od zaangażowanego kapitału zagranicznego i posiadania jednostek zagranicznych.

Wyniki badania prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny są również wykorzystywane do wypełniania wymogów zawartych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 716/2007 z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie statystyki wspólnotowej dotyczącej struktury i działalności zagranicznych podmiotów zależnych. W publikacji zaprezentowano wybrane dane opracowane zgodnie z tą metodologią. Ze względu na harmonogram prac przyjęty w Rozporządzeniu, opublikowane w tej edycji dane o zagranicznych jednostkach zależnych dotyczą 2016 roku.

Zachęcamy Państwa do korzystania z danych udostępnionych w postaci elektronicznych tablic na stronie internetowej, które stanowią integralną część niniejszej publikacji: Obszary tematyczne – Podmioty gospodarcze. Wyniki finansowe.

Będziemy zobowiązani za wszelkie uwagi i sugestie dotyczące tematyki i struktury opracowania, co pozwoli na wzbogacenie zawartości i lepsze dostosowanie kolejnych edycji publikacji do potrzeb odbiorców.

Dyrektor
Departamentu Przedsiębiorstw

Katarzyna Walkowska

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Warszawa, kwiecień 2019 r.

Preface

We present the publication on enterprises performing economic activity in Poland and having shares, branches or other foreign entities. Statistics Poland has been conducting the annual statistical survey since 2008, the purpose of which is observation of entities located in Poland and having foreign entities. Until 2015 the results of the survey has been presented in the form of news releases published annually and in 2016 there was released multiannual publication for the years 2008-2013 presenting detailed data about activity of Polish entities investing abroad. Current publication includes the results of the survey for 2017. The analysis includes, among other things, number of enterprises in Poland having foreign entities and number of their foreign entities, countries of location of foreign entities and their financial results. Moreover, the publication presents comparison of enterprises in Poland according to their activity abroad and foreign capital involvement.

The results of the survey undertaken by Statistics Poland are necessary to comply with the requirements of the Regulation of the European Parliament and of the Council No. 716/2007 of 20 June 2007 regarding the Community statistics on the structure and activity of foreign affiliates. The publication presents selected data prepared in accordance with this methodology. Due to the work schedule adopted in the Regulation, data on foreign affiliates published in this edition refer to 2016.

We encourage you to use the data disseminated in the form of electronic tables on website, which constitute integral part of this publication: Topics – Economic activities, Finances.

We will be obliged for all comments and suggestions concerning the subject and structure of the publication which will allow us to enrich the content of the publication and better adapt it to the needs of the Readers.

Director
of Enterprises Department

Katarzyna Walkowska

President
Statistics Poland

dr Dominik Rozkrut

Warsaw, April 2019

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
<i>Preface .....</i>	<i>4</i>
Spis treści	5
<i>Contents .....</i>	<i>5</i>
Spis tablic	7
<i>List of tables .....</i>	<i>7</i>
Spis wykresów	9
<i>List of charts .....</i>	<i>9</i>
Spis map	11
<i>List of maps .....</i>	<i>11</i>
Objaśnienia znaków umownych i skróty	12
<i>Symbols and abbreviations .....</i>	<i>12</i>
Skróty	12
<i>Abbreviations .....</i>	<i>12</i>
Synteza	13
<i>Executive summary .....</i>	<i>15</i>
Analiza	17
<i>Analysis .....</i>	<i>17</i>
Rozdział 1. Podmioty z siedzibą w Polsce posiadające jednostki zagraniczne	17
<i>Chapter 1. Enterprises in Poland having foreign entities .....</i>	<i>17</i>
1.1. Liczba podmiotów z siedzibą w Polsce i należących do nich jednostek zagranicznych	17
<i>1.1. Number of enterprises in Poland and their foreign entities .....</i>	<i>17</i>
1.2. Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych według rodzaju działalności podmiotu z siedzibą w Polsce	22
<i>1.2. Number of persons employed of foreign entities by NACE section of enterprise in Poland ...</i>	<i>22</i>
1.3. Wyniki finansowe jednostek zagranicznych według rodzaju działalności podmiotu z siedzibą w Polsce	23
<i>1.3. Financial results of foreign entities by NACE section of enterprise in Poland .....</i>	<i>23</i>
1.4. Charakterystyka podmiotów z siedzibą w Polsce prowadzących działalność w sekcji przetwórstwo przemysłowe	25
<i>1.4. Characteristics of enterprises in Poland conducting activity in section Manufacturing .....</i>	<i>25</i>
1.5. Charakterystyka podmiotów z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne w latach 2011–2017	28
<i>1.5. Characteristics of enterprises in Poland having foreign entities in the years 2011–2017 .....</i>	<i>28</i>
Rozdział 2. Charakterystyka jednostek zagranicznych	29
<i>Chapter 2. Characteristics of foreign entities .....</i>	<i>29</i>
2.1. Liczba jednostek zagranicznych według udziału podmiotu z siedzibą w Polsce w ich kapitale	29
<i>2.1. Number of foreign entities by share in their capital held by the enterprise in Poland .....</i>	<i>29</i>
2.2. Charakterystyka jednostek zagranicznych według kraju ich siedziby	30
<i>2.2. Characteristics of foreign entities by country of their location .....</i>	<i>30</i>
2.3. Charakterystyka jednostek zagranicznych według ich rodzaju działalności	35
<i>2.3. Characteristics of foreign entities by their kind of activity .....</i>	<i>35</i>

Rozdział 3. Podmioty dominujące najwyższego szczebla z siedzibą w Polsce i ich zagraniczne jednostki zależne w 2016 roku	43
<i>Chapter 3. Ultimate controlling institutional units in Poland and their foreign affiliates in 2016 .....</i>	<i>43</i>
3.1. Charakterystyka jednostek dominujących najwyższego szczebla	43
3.1. <i>Characteristics of ultimate controlling institutional units .....</i>	<i>43</i>
3.2. Charakterystyka zagranicznych jednostek zależnych	45
3.2. <i>Characteristics of foreign affiliates .....</i>	<i>45</i>
Rozdział 4. Jednostki zagraniczne w porównaniu z podmiotami z kapitałem zagranicznym w Polsce	49
<i>Chapter 4. Foreign entities as compared to entities with foreign capital in Poland .....</i>	<i>49</i>
4.1. Porównanie rodzajów działalności jednostek zagranicznych i podmiotów z kapitałem zagranicznym	49
4.1. <i>Comparison of kind of activities of foreign entities and entities with foreign capital .....</i>	<i>49</i>
4.2. Kraje siedziby jednostek zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce i kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w podmiotach z siedzibą w Polsce	52
4.2. <i>Countries of location of foreign entities belonging to enterprises in Poland and countries of origin of foreign capital in enterprises in Poland .....</i>	<i>52</i>
Rozdział 5. Podmioty z siedzibą w Polsce w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych	55
<i>Chapter 5. Enterprises in Poland depending on foreign capital shares and having foreign entities .....</i>	<i>55</i>
5.1. Liczba podmiotów w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	55
5.1. <i>Number of enterprises depending on foreign capital involvement and on having foreign entities .....</i>	<i>55</i>
5.2. Liczba pracujących w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	57
5.2. <i>Number of persons employed in enterprises in Poland depending on foreign capital involvement and on having foreign entities .....</i>	<i>57</i>
5.3. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów podmiotów w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	58
5.3. <i>Net revenues from sale of products, goods and materials of enterprises in Poland depending on foreign capital involvement and on having foreign entities .....</i>	<i>58</i>
Uwagi metodologiczne	61
<i>Methodological notes .....</i>	<i>65</i>
1. Zakres podmiotowy	61
1. <i>Surveyed entities .....</i>	<i>65</i>
2. Zakres przedmiotowy	62
2. <i>Scope of data .....</i>	<i>66</i>
3. Statystyka OFATS	62
3. <i>OFATS Statistics .....</i>	<i>66</i>
4. Objasnienia podstawowych pojęć	63
4. <i>Main definitions .....</i>	<i>67</i>

Spis tablic

List of tables

Tablica 1. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD podmiotu z siedzibą w Polsce w 2017 roku	25
<i>Table 1. Basic data on foreign entities by selected NACE section of enterprise in Poland in 2017 .....</i>	<i>25</i>
Tablica 2. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych działów sekcji przetwórstwo przemysłowe podmiotu z siedzibą w Polsce w 2017 roku	27
<i>Table 2. Basic data on foreign entities by selected NACE division in section Manufacturing of enterprise in Poland in 2017 .....</i>	<i>27</i>
Tablica 3. Podstawowe dane dotyczące podmiotów z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne w latach 2011–2017	28
<i>Table 3. Basic data on enterprises having foreign entities in the years 2011–2017 .....</i>	<i>28</i>
Tablica 4. Liczba jednostek zagranicznych według kontynentów	31
<i>Table 4. Number of foreign entities by continents .....</i>	<i>31</i>
Tablica 5. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych krajów sąsiadujących z Polską w 2017 roku	33
<i>Table 5. Basic data on foreign entities by selected country bordering Poland in 2017 .....</i>	<i>33</i>
Tablica 6. Rozkład liczby jednostek zagranicznych według sekcji PKD podmiotu z siedzibą w Polsce i PKD jednostki zagranicznej w 2017 roku	36
<i>Table 6. Structure of number of foreign entities by NACE section of enterprise in Poland and NACE section of foreign entity in 2017 .....</i>	<i>36</i>
Tablica 7. Udział liczby jednostek zagranicznych o takim samym rodzaju działalności jak podmiot z siedzibą w Polsce w ogóle jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD	37
<i>Table 7. Share of foreign entities with the same kind of activity as an enterprise in Poland in total number of foreign entities by NACE section .....</i>	<i>37</i>
Tablica 8. Liczba jednostek dominujących najwyższego szczebla w Polsce na tle zbiorowości wszystkich podmiotów posiadających jednostki zagraniczne	43
<i>Table 8. Number of ultimate controlling institutional units in Poland in relation to all enterprises having foreign entities .....</i>	<i>43</i>
Tablica 9. Podmioty w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	55
<i>Table 9. Enterprises in Poland, employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital .....</i>	<i>55</i>
Tablica 10. Liczba pracujących w podmiotach w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	57
<i>Table 10. Number of persons employed in enterprises in Poland employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital .....</i>	<i>57</i>
Tablica 11. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w podmiotach w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	59
<i>Table 11. Net revenues from sale of products, goods and materials of enterprises in Poland employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital .....</i>	<i>59</i>

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Podmioty z siedzibą w Polsce i ich jednostki zagraniczne	18
<i>Chart 1. Enterprises in Poland and their foreign entities .....</i>	<i>18</i>
Wykres 2. Podmioty posiadające jednostki zagraniczne według form prawnych	19
<i>Chart 2. Enterprises in Poland having foreign entities by legal form .....</i>	<i>19</i>
Wykres 3. Struktura liczby podmiotów posiadających jednostki zagraniczne według sekcji PKD w 2017 roku	21
<i>Chart 3. Structure of number of enterprises in Poland having foreign entities by NACE section in 2017 .....</i>	<i>21</i>
Wykres 4. Udział liczby jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD podmiotu z siedzibą w Polsce	22
<i>Chart 4. Share of number of foreign entities by selected NACE section of enterprise in Poland .....</i>	<i>22</i>
Wykres 5. Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych według sekcji PKD podmiotu z siedzibą w Polsce	23
<i>Chart 5. Number of persons employed in foreign entities by NACE section of enterprise in Poland .....</i>	<i>23</i>
Wykres 6. Podstawowe dane finansowe jednostek zagranicznych	24
<i>Chart 6. Basic financial data on foreign entities .....</i>	<i>24</i>
Wykres 7. Podmioty z siedzibą w Polsce i ich jednostki zagraniczne według działów sekcji przetwórstwo przemysłowe w 2017 roku	26
<i>Chart 7. Enterprises in Poland and their foreign entities by division in section Manufacturing in 2017 .....</i>	<i>26</i>
Wykres 8. Struktura liczby jednostek zagranicznych według udziału w ich kapitale podmiotu z siedzibą w Polsce	29
<i>Chart 8. Structure of number of foreign entities by share in their capital held by the enterprise in Poland .....</i>	<i>29</i>
Wykres 9. Liczba jednostek zagranicznych według kraju ich siedziby	30
<i>Chart 9. Number of foreign entities by country of their location .....</i>	<i>30</i>
Wykres 10. Wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów przypadająca na jedną jednostkę zagraniczną dla wybranych krajów siedziby jednostki zagranicznej	35
<i>Chart 10. Value of net revenues from sale of products, goods and materials by selected country of foreign entity's location .....</i>	<i>35</i>
Wykres 11. Liczba jednostek zagranicznych według ich rodzaju działalności dla wybranych sekcji PKD	38
<i>Chart 11. Number of foreign entities by selected NACE section .....</i>	<i>38</i>
Wykres 12. Struktura liczby pracujących w jednostkach zagranicznych według ich rodzaju działalności dla wybranych sekcji PKD	39
<i>Chart 12. Structure of number of persons employed in foreign entities according to their kind of activity by selected NACE section .....</i>	<i>39</i>
Wykres 13. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów dla wybranych sekcji PKD jednostek zagranicznych	40
<i>Chart 13. Net revenues from sale of products, goods and materials by selected NACE section of foreign entity .....</i>	<i>40</i>
Wykres 14. Eksport i import jednostek zagranicznych prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego	41
<i>Chart 14. Export and import of foreign entities engaged in section Manufacturing .....</i>	<i>41</i>

Wykres 15. Udział jednostek dominujących najwyższego szczebla według wybranych sekcji PKD w 2016 roku	44
<i>Chart 15. Share of ultimate controlling institutional units by selected NACE section in 2016 .....</i>	<i>44</i>
Wykres 16. Udział jednostek dominujących najwyższego szczebla w zbiorowości wszystkich podmiotów posiadających jednostki zagraniczne	45
<i>Chart 16. Share of ultimate controlling institutional units in total population of enterprises having foreign entities .....</i>	<i>45</i>
Wykres 17. Udział zagranicznych jednostek zależnych w zbiorowości wszystkich jednostek zagranicznych	46
<i>Chart 17. Share of foreign affiliates in total population of foreign entities .....</i>	<i>46</i>
Wykres 18. Struktura zagranicznych jednostek zależnych według kraju ich siedziby w 2016 roku	47
<i>Chart 18. Structure of foreign affiliates by selected country of their location in 2016 .....</i>	<i>47</i>
Wykres 19. Liczba jednostek zagranicznych i podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce (rok poprzedni = 100)	50
<i>Chart 19. Number of foreign entities and entities with foreign capital in Poland (previous year = 100) .....</i>	<i>50</i>
Wykres 20. Struktura jednostek zagranicznych według PKD jednostki zagranicznej w 2017 roku	51
<i>Chart 20. Structure of foreign entities by NACE section in 2017 .....</i>	<i>51</i>
Wykres 21. Struktura podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce według sekcji PKD w 2017 roku	51
<i>Chart 21. Structure of entities with foreign capital in Poland by NACE section in 2017 .....</i>	<i>51</i>
Wykres 22. Struktura podmiotów powyżej 9 pracujących w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych	56
<i>Chart 22. Structure of enterprises employing more than 9 persons according to their foreign capital shares and having foreign entities .....</i>	<i>56</i>
Wykres 23. Struktura podstawowych danych dla podmiotów powyżej 9 pracujących w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych w 2017 roku	60
<i>Chart 23. Structure of basic data on enterprises employing more than 9 persons according to their foreign capital shares and having foreign entities in 2017 .....</i>	<i>60</i>

Spis map

List of maps

Mapa 1. Liczba podmiotów z siedzibą w Polsce i ich jednostek zagranicznych według województw w 2011 i 2017 roku	20
<i>Map 1. Number of enterprises in Poland and their foreign entities by voivodship in 2011 and 2017 .....</i>	<i>20</i>
Mapa 2. Jednostki zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce w 2017 roku	31
<i>Map 2. Foreign entities belonging to enterprises in Poland in 2017 .....</i>	<i>31</i>
Mapa 3. Jednostki zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce zlokalizowane w krajach europejskich w 2017 roku	32
<i>Map 3. Foreign entities in European countries belonging to enterprises in Poland in 2017 .....</i>	<i>32</i>
Mapa 4. Jednostki zagraniczne z siedzibą w krajach sąsiadujących z Polską w 2017 roku	34
<i>Map 4. Foreign entities in countries bordering Poland in 2017 .....</i>	<i>34</i>
Mapa 5. Główne kraje siedziby jednostek zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce oraz główne kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w Polsce w 2017 roku	53
<i>Map 5. Main countries of location of foreign entities belonging to enterprises in Poland and countries of foreign capital origin in 2017 .....</i>	<i>53</i>

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit</i>
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
Znak #	dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics</i>
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>

Skróty

Abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
mIn	milion <i>million</i>
mld bn	miliard <i>bilion</i>
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności <i>Polish Classification of Activity</i>
NACE	<i>Statistical classification of economic activities in the European Community</i>
OFATS	<i>Outward Foreign Affiliates Statistics</i>

Synteza

Na koniec 2017 roku 1 838 podmiotów z siedzibą w Polsce wykazało zaangażowanie w 3 941 jednostkach za granicą. Podmioty posiadające jednostki zagraniczne były to głównie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki akcyjne, które stanowiły odpowiednio 65,7% oraz 28,3% wszystkich podmiotów posiadających jednostki zagraniczne w 2017 roku. W badanej populacji przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne dominowały podmioty mikro oraz małe, tj. o liczbie pracujących na koniec roku nie przekraczającej 49 osób, a ich udział wzrósł z 40,3% w 2016 roku do 41,7% w 2017 roku. Województwa, w których na koniec 2017 roku siedzibę miała największa liczba podmiotów posiadających jednostki zagraniczne, to mazowieckie (531 podmiotów, które wykazały zaangażowanie w 1 130 jednostkach zagranicznych), śląskie (odpowiednio 242 i 350), małopolskie (187 i 403) oraz wielkopolskie (160 i 346). Podmioty z siedzibą w Polsce posiadające jednostki zagraniczne to głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą w zakresie przetwórstwa przemysłowego (624 podmioty wykazały zaangażowanie w 1 218 jednostkach zagranicznych), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (odpowiednio 406 i 779) oraz budownictwa (201 i 267).

Liczba pracujących w 3 941 jednostkach zagranicznych wyniosła 197,4 tys. osób w 2017 roku, o 19,5% więcej niż w 2016 roku. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zagranicznych ogółem wyniosły 183 590,6 mln zł w 2017 roku i zwiększyły się o 18,2% w porównaniu do 2016 roku. Wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport jednostek zagranicznych ukształtowała się na poziomie 44 125,0 mln zł w 2017 roku wobec 39 740,3 mln zł w 2016 roku (wzrost o 11,0%). W 2017 roku odnotowano wzrost (o 19,1%) wartości zakupów z importu zrealizowanych przez jednostki zagraniczne (66 288,5 mln zł wobec 55 652,7 mln zł w 2016 roku). Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe poniesione w 2017 roku przez jednostki zagraniczne ukształtowały się na poziomie 8 549,6 mln zł i były wyższe o 10,9% w stosunku do 2016 roku (7 712,4 mln zł).

W 2017 roku jednostki zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce zlokalizowane były w 116 krajach. Najwięcej jednostek zagranicznych miało swoje siedziby w krajach graniczących z Polską: Niemcy, Czechy, Ukraina, Rosja – na koniec 2017 roku było to odpowiednio 582, 302, 279 i 232 jednostek zagranicznych. Na koniec 2017 roku jednostki zagraniczne były zlokalizowane w 27 krajach Unii Europejskiej – łącznie 2 461 jednostek (62,4% wszystkich jednostek zagranicznych). Największa liczba pracujących w 2017 roku przypadła na jednostki zagraniczne z siedzibą w Niemczech, Rosji, w Czechach i na Ukrainie, odpowiednio 38,3 tys., 22,6 tys., 20,4 tys. i 13,6 tys. osób, co łącznie stanowiło 48,1% liczby pracujących we wszystkich jednostkach zagranicznych. Uwzględniając lokalizację badanych jednostek zagranicznych, największe przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2017 roku osiągnęły jednostki zagraniczne z siedzibą w Niemczech i Czechach, odpowiednio 45 978,2 mln zł (25,0% przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wszystkich jednostek zagranicznych) oraz 37 498,6 mln zł (20,4%).

W 2017 roku, 60,2% wszystkich jednostek zagranicznych prowadziło ten sam rodzaj działalności co podmiot macierzysty z siedzibą w Polsce. Najwyższy udział jednostek zagranicznych o takim samym rodzaju działalności co podmiot z siedzibą w Polsce odnotowano w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (92,8%) oraz informacji i komunikacji (86,0%). Najwięcej jednostek zagranicznych prowadziło działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 1 242 jednostki oraz przetwórstwa przemysłowego – 682 jednostki. Liczba pracujących w 2017 roku w jednostkach z zakresu przetwórstwa przemysłowego była o 94,2% większa niż liczba pracujących w jednostkach prowadzących działalność w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (odpowiednio 65,3 tys. osób oraz 33,6 tys. osób). Najwyższe przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2017 roku osiągnęły, podobnie jak w 2016 roku, jednostki zagraniczne prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 76 632,9 mln zł. Przychody netto ze sprzedaży jednostek prowadzących działalność w handlu; naprawie pojazdów samochodowych wyniosły 53 176,7 mln zł. Najwyższe wartości przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport wykazały jednostki zagraniczne prowadzące działalność w przetwórstwie przemysłowym i handlu; naprawie pojazdów samochodowych (odpowiednio 29 288,8 mln zł i 4 849,3 mln zł). Zakupy z importu jednostek zagranicznych zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe oraz handel; naprawę pojazdów samochodowych stanowiły 92,4% wartości importu ogółem w badanym okresie (odpowiednio 41 230,2 mln zł oraz 20 038,2 mln zł).

W 2016 roku w Polsce prowadziło działalność 776 jednostek dominujących najwyższego szczebla (Ultimate Controlling Institutional Unit – UCI), tj. 45,2% wszystkich podmiotów, które wzięły udział w badaniu. W zbiorowości jednostek UCI największy odsetek, podobnie jak w przypadku wszystkich badanych podmiotów, stanowiły przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, handlu; naprawy pojazdów samochodowych oraz budownictwa (264, 165 i 144 podmioty). Liczba zagranicznych jednostek zależnych należących do UCI w 2016 roku z siedzibą w Polsce wyniosła 2 043 podmioty. Zagraniczne jednostki zależne należące do jednostek dominujących najwyższego szczebla stanowiły 52,4% wszystkich jednostek zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce. Największa liczba zagranicznych jednostek zależnych należących do UCI w 2016 roku była zlokalizowana w Niemczech – 364 jednostki, w Czechach – 146, na Ukrainie – 139 i Rosji – 117, co stanowiło odpowiednio 17,8%, 7,1%, 6,8% oraz 5,7% wszystkich zagranicznych jednostek zależnych w 2016 roku. Największą wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2016 roku wygenerowały jednostki zależne z siedzibą w Niemczech i Czechach, odpowiednio 27 087,5 mln zł oraz 20 164,4 mln zł.

Podstawowe kierunki inwestowania podmiotów z siedzibą w Polsce różniły się od głównych krajów pochodzenia kapitału podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce. Najważniejsze kraje pod względem liczby jednostek zagranicznych to Niemcy, Czechy, Ukraina i Rosja, podczas gdy główne kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w Polsce to Holandia, Niemcy, Francja, Luksemburg. Podobna była struktura rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej przez obie zbiorowości podmiotów, z dominującą rolą przetwórstwa przemysłowego oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych.

Podmioty z siedzibą w Polsce, które prowadziły działalność za granicą poprzez swoje oddziały, spółki oraz inne jednostki zlokalizowane za granicą, w których posiadały udziały, stanowiły niewielki odsetek ogółu badanych przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w Polsce. W zbiorowości 72 739 podmiotów powyżej 9 pracujących prowadzących w 2017 roku działalność gospodarczą w Polsce 1,2% stanowiły podmioty posiadające jednostki zagraniczne, ale bez udziału kapitału zagranicznego (885 podmiotów), natomiast podmioty z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne stanowiły 0,8% (590 podmiotów). Udział liczby pracujących powyższych dwóch grup podmiotów wyniósł odpowiednio 6,0% oraz 4,9% całkowitej liczby pracujących podmiotów powyżej 9 pracujących, natomiast udział ich przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów odpowiednio 12,1% i 6,8% w ogóle przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wszystkich podmiotów powyżej 9 pracujących.

Executive summary

At the end of 2017, a total of 1 838 enterprises in Poland was involved in 3 941 entities abroad. Enterprises having foreign entities were mainly limited liability companies and joint stock companies, which constituted 65.7% and 28.3% of all enterprises having foreign entities in 2017, respectively. In the surveyed population of enterprises in Poland having foreign entities, the prevailing enterprises were the micro and small ones, i.e. those with the number of persons employed at the end of the year not exceeding 49 persons, and their share increased from 40.3% in 2016 to 41.7% in 2017. The voivodships with the largest number of enterprises having foreign entities at the end of 2017 were Mazowieckie (531 enterprises which showed involvement in 1 130 foreign entities), Śląskie (242 and 350, respectively), Małopolskie (187 and 403) and Wielkopolskie (160 and 346). Enterprises in Poland having foreign entities are mainly enterprises conducting economic activity in the area of manufacturing (624 enterprises were engaged in rodzaju 1 218 foreign entities), trade; repair of motor vehicles (406 and 779, respectively) and construction (201 and 267).

The number of persons employed in 3 941 foreign units amounted to 197.4 thous. persons in 2017, which is by 19.5% more than in 2016. The net revenues from sale of products, goods and materials of foreign entities in total amounted to 183 590.6 mln zł in 2017 and increased by 18.2% compared to 2016. The value of the net revenues from sale of products, goods and materials for export of foreign entities stood in 2017 at 44 125.0 mln zł, as compared to 39 740.3 mln zł in 2016 (increase by 11.0%). In 2017, an increase (by 19.1%) of the value of import purchases carried out by foreign entities (66 288.5 mln zł) as compared to 55 652.7 mln zł in 2016) was observed. Outlays for tangible fixed assets incurred in 2017 by foreign entities stood at 8 549.6 mln zł and were by 10.9% higher as compared to outlays for tangible fixed assets in 2016 (7 712.4 mln zł).

In 2017, foreign entities belonging to enterprises in Poland were located in 116 countries. Most of the foreign entities had its seats in countries bordering Poland: Germany, Czech Republic, Ukraine, Russia – at the end of 2017 the numbers were 582, 302, 279 and 232 foreign entities, respectively. At the end of 2017, foreign entities were located in 27 countries of the European Union – 2 461 entities (62.4% of all foreign entities). The largest number of persons employed in 2017 was observed in foreign entities in Germany, Russia, Czech Republic and Ukraine: 38,3 thous., 22.6 thous., 20.4 thous. and 13.6 thous. respectively, which altogether constituted 48.1% of the number of persons employed in all foreign entities. Taking into account the location of the surveyed foreign entities, the highest net revenues from sale of products, goods and materials in 2017 were gained by foreign entities in Germany and Czech Republic: 45 978.2 mln zł (25.0% of net revenues from sale of products, goods and materials of all foreign entities) and 37 498.6 mln zł (20.4%), respectively.

In 2017, 60.2% of all foreign entities conducted the same kind of activity as the enterprise in Poland. The highest share of foreign entities of the same kind of activity as the enterprise in Poland was engaged in transportation and storage (92.8%) and information and communication (86.0%). Most of the foreign entities conducted activity in the area of trade; repair of motor vehicles – 1 242 entities and in the area of manufacturing – 682 entities. The number of persons employed in 2017 in entities involved in manufacturing was by 94.2% bigger than the number of persons employed in entities conducting activity in the area of trade; repair of motor vehicles (65.3 thous. persons and 33.6 thous. persons, respectively). The highest net revenues from sale of products, goods and materials in 2017 were gained, similarly to 2016, by foreign entities conducting activity in the area of manufacturing: 76 632.9 mln zł. The net revenues from sale of products, goods and materials reached by entities conducting activity in the area of trade; repair of motor vehicles amounted to 53 176.7 mln zł. The highest values of net revenues from sale of products, goods and materials for export were gained by foreign entities conducting activity in the area of manufacturing and trade; repair of motor vehicles (29 288.8 mln zł and 4 849.3 mln zł, respectively). The import purchases of foreign entities involved in manufacturing and trade; repair of motor vehicles constituted 92.4% of the value of import purchases in the surveyed period (41 230.2 mln zł and 20 038.2 mln zł, respectively).

In 2016, a total of 776 ultimate controlling institutional units conducted activity in Poland, which is 45.2% of all surveyed enterprises. Among UCIs, the highest percentage, as in the case of all surveyed enterprises, was constituted by enterprises conducting activity in the area of manufacturing, trade; repair of motor vehicles and construction (264, 165 and 144 enterprises). The number of foreign affiliates belonging to UCIs in

Poland in 2016 amounted to 2 043 entities. Foreign affiliates belonging to ultimate controlling institutional units constituted 52.4% of all foreign entities belonging to enterprises in Poland. The largest number of foreign affiliates belonging to UCIs in 2016 was located in Germany – 364 units, in Czech Republic – 146, in Ukraine – 139 and in Russia – 117, which was 17.8%, 7.1%, 6.8% and 5.7% of all foreign affiliates in 2016, respectively. The highest net revenues from sale of products, goods and materials in 2016 were generated by foreign affiliates in Germany and Czech Republic: 27 087.5 mln zł and 20 164.4 mln zł, respectively.

The main directions of investing of enterprises in Poland differed from the main countries of origin of capital of enterprises with foreign capital in Poland. The most important countries in terms of number of foreign entities are Germany, Czech Republic, Ukraine and Russia, while main countries of origin of foreign capital in Poland are the Netherlands, Germany, France, Luxembourg. Similar was the structure of the economic activity conducted by both groups of entities, with a dominating role of manufacturing and trade; repair of motor vehicles.

Enterprises in Poland which invested abroad in the form of branches, companies or shares in other entities having location abroad constituted small population in comparison to all enterprises conducting economic activity in Poland. Among 72 739 enterprises employing more than 9 persons and conducting in 2017 economic activity in Poland, a total of 1.2% were enterprises having foreign entities and not having foreign capital shares (885 enterprises), while enterprises having foreign entities and foreign capital shares constituted 0.8% (590 entities). The share of the number of persons employed of the above two groups of enterprises amounted respectively to 6.0% and 4.9% of the overall number of persons employed in enterprises employing more than 9 persons, while the share of their net revenues from sale of products, goods and materials amounted respectively to 12.1% and 6.8% in the overall net revenues from sale of products, goods and materials of all enterprises employing more than 9 persons.

Podmioty z siedzibą w Polsce posiadające jednostki zagraniczne
Enterprises in Poland having foreign entities

JEDNOSTKA ZAGRANICZNA to spółka, oddział lub inna jednostka z siedzibą za granicą, w której jednostka z innego kraju posiada udziały.

PRACUJĄCY – do pracujących zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, tj. umowy o pracę, powołania, mianowania lub wyboru (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo); pracodawców i pracujących na własny rachunek: właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) oraz osoby pracujące na własny rachunek; agentów; osoby wykonujące pracę nakładczą; członków spółdzielni produkcji rolniczej.

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW to przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami; oraz przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji, jak również kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone.

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW NA EKSPORT (EKSPORT) obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych.

ZAKUPY Z IMPORTU (IMPORT) to zakup z importu surowców, materiałów i półfabrykatów przeznaczonych na cele produkcyjne, import towarów przeznaczonych do dalszej odsprzedaży, import usług i import środków trwałych. Import obejmuje wewnątrzwspólnotowe nabycie z krajów członkowskich UE oraz import z krajów pozaunijnych.

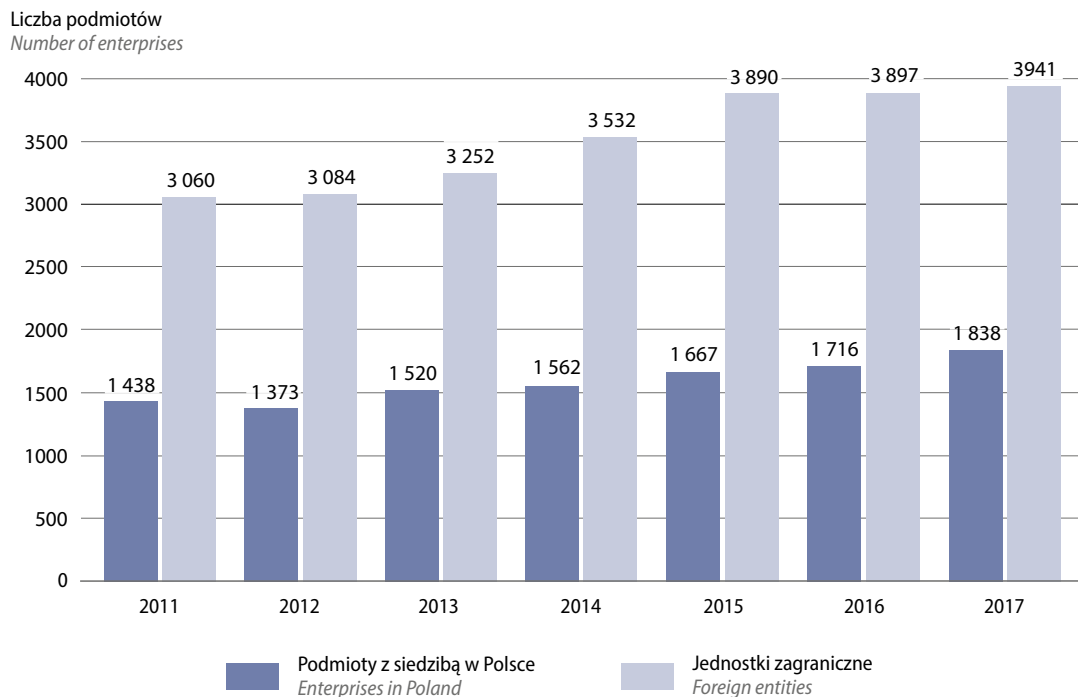
NAKŁADY NA RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE to nakłady inwestycyjne oraz wydatki na zakup używanych środków trwałych.

1.1. Liczba podmiotów z siedzibą w Polsce i należących do nich jednostek zagranicznych

1.1. Number of enterprises in Poland and their foreign entities

Na koniec 2017 roku 1 838 podmiotów z siedzibą w Polsce wykazało zaangażowanie w 3 941 jednostkach za granicą w postaci udziałów, oddziałów lub innej formie. W stosunku do 2016 roku był to wzrost o odpowiednio 7,1% i 1,1% (w 2016 roku 1 716 podmiotów z siedzibą w Polsce wykazało zaangażowanie w 3 897 jednostkach zagranicznych).

Wykres 1. Podmioty z siedzibą w Polsce i ich jednostki zagraniczne
 Chart 1. *Enterprises in Poland and their foreign entities*

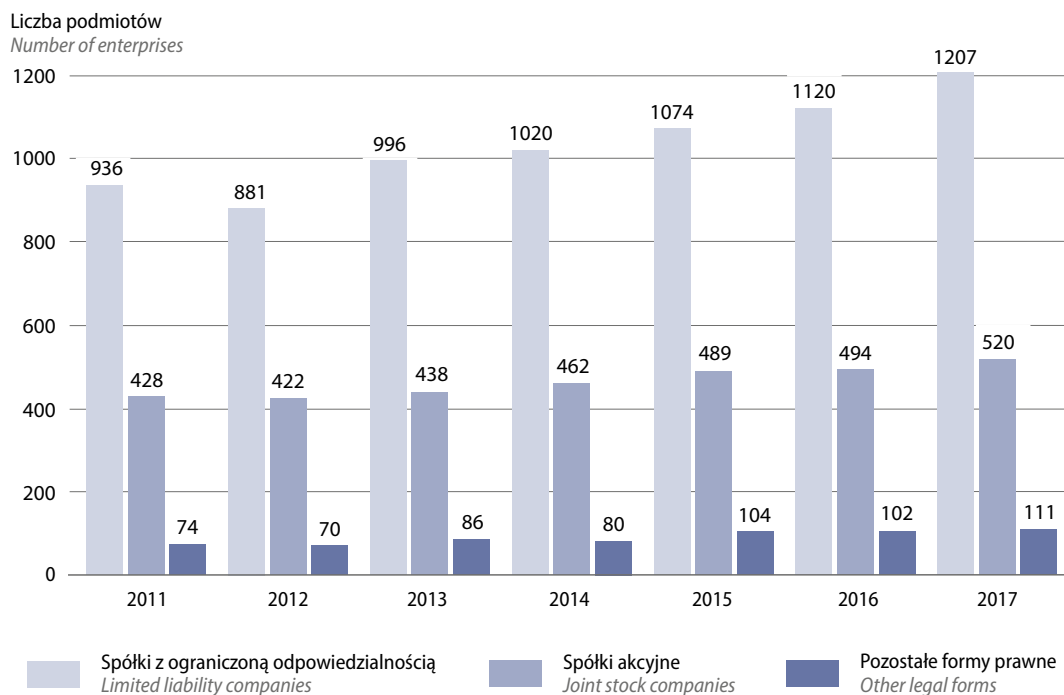

W badanej populacji przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne dominowały podmioty mikro i małe, tj. o liczbie pracujących na koniec roku nie przekraczającej 49 osób, a ich udział wzrósł z 40,3% w 2016 roku (691 podmiotów) do 41,7% w 2017 roku (766 podmiotów). Odsetek jednostek średnich (od 50 do 249 osób pracujących) obniżył się z poziomu 32,4% w 2016 roku do 31,0% w 2017 roku, pomimo nieznacznego wzrostu liczby podmiotów średnich (odpowiednio, 556 podmiotów wobec 570 podmiotów). Udział podmiotów dużych (250 i więcej pracujących) nie zmienił się i wyniósł 27,3% w 2016 roku i w 2017 roku, przy wzroście liczby tych podmiotów z 469 w 2016 roku do 502 w 2017 roku.

W 2017 roku podmioty należące do grup przedsiębiorstw stanowiły 81,8% ogółu badanych podmiotów posiadających jednostki za granicą (1 503 jednostki), wobec udziału na poziomie 80,7% w 2016 roku (1 385 jednostek).

Podmioty posiadające jednostki zagraniczne były to głównie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki akcyjne, które stanowiły odpowiednio 65,7% oraz 28,3% wszystkich podmiotów posiadających jednostki zagraniczne w 2017 roku. W stosunku do okresu poprzedniego odnotowano nieznaczny wzrost udziału liczby spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spadek udziału liczby spółek akcyjnych w zbiorowości podmiotów posiadających jednostki zagraniczne (odpowiednio 65,3% oraz 28,8% w 2016 roku), przy jednoczesnym wzroście liczby spółek z ograniczoną odpowiedzialnością z 1 120 w 2016 roku do 1 207 w 2017 roku oraz liczby spółek akcyjnych z 494 w 2016 roku do 520 w 2017 roku.

Wykres 2. Podmioty posiadające jednostki zagraniczne według form prawnych
 Chart 2. *Enterprises in Poland having foreign entities by legal form*

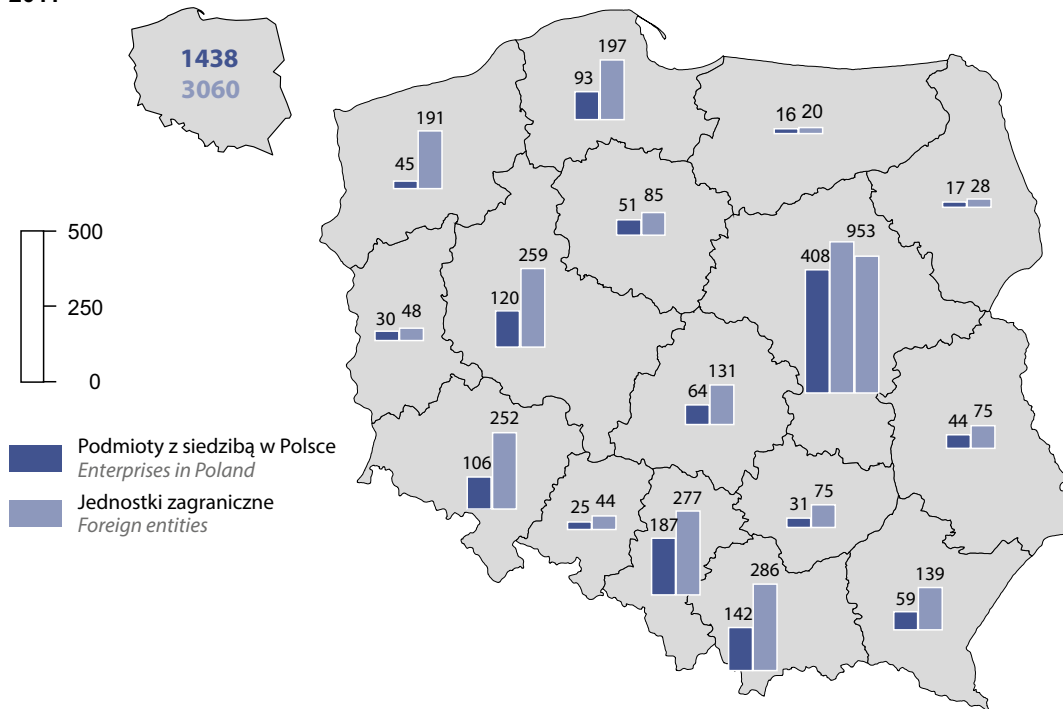
Województwa, w których na koniec 2017 roku siedzibę miała największa liczba podmiotów posiadających jednostki zagraniczne, to podobnie jak w 2016 roku mazowieckie (531 podmiotów, które wykazały zaangażowanie w 1 130 jednostkach zagranicznych), śląskie (odpowiednio 242 i 350), małopolskie (187 i 403) oraz wielkopolskie (160 i 346). Najmniej podmiotów posiadających jednostki zagraniczne odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (13 podmiotów, które wykazały zaangażowanie w 12 jednostkach zagranicznych) oraz podlaskim (27 podmiotów i 56 jednostek zagranicznych).

Podmioty z siedzibą w Polsce posiadające jednostki zagraniczne to głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą w zakresie przetwórstwa przemysłowego oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych. Te dwa rodzaje działalności skupiały największą liczbę badanych podmiotów w 2017 roku, odpowiednio 624 oraz 406 (33,9% i 22,1% ogółu badanej zbiorowości). Poza wyżej wymienionymi rodzajami działalności, największy odsetek podmiotów posiadających jednostki zagraniczne odnotowano, podobnie jak w 2016 roku, w budownictwie oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, a liczba tych podmiotów w 2017 roku wyniosła odpowiednio 201 i 190 podmiotów (10,9% i 10,3% ogółu badanych podmiotów). W analizowanym okresie, łączny udział podmiotów z zakresu przetwórstwa przemysłowego, handlu; naprawy pojazdów samochodowych, budownictwa oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (77,3%) był nieznacznie niższy niż w 2016 roku (78,8%).

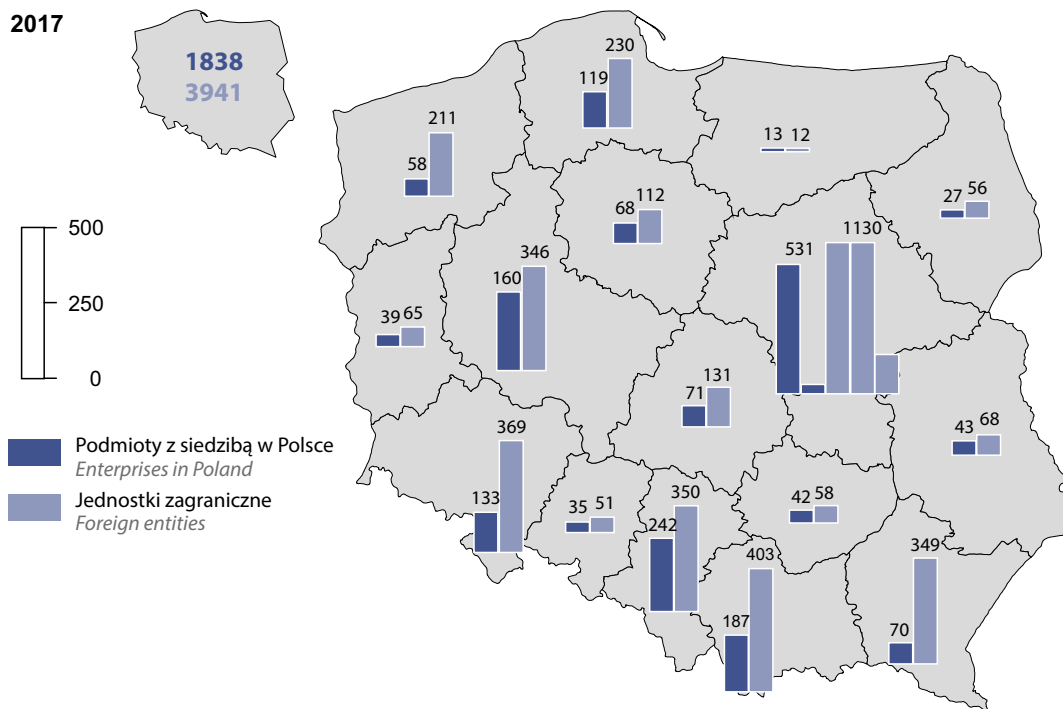
Mapa 1. Liczba podmiotów z siedzibą w Polsce i ich jednostek zagranicznych według województw w 2011 i 2017 roku

Map 1. Number of enterprises in Poland and their foreign entities by voivodship in 2011 and 2017

2011

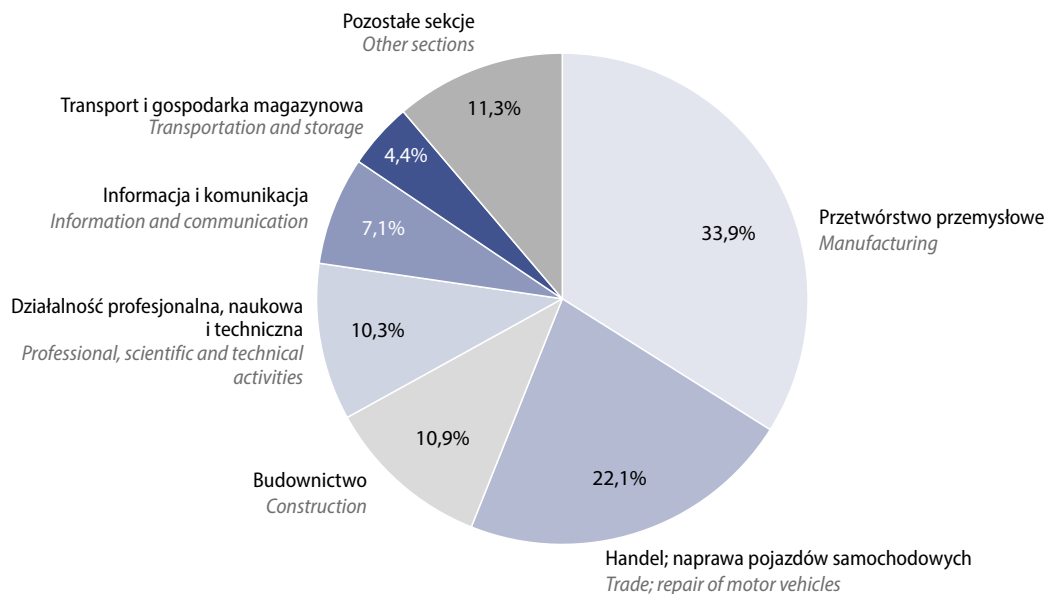

2017

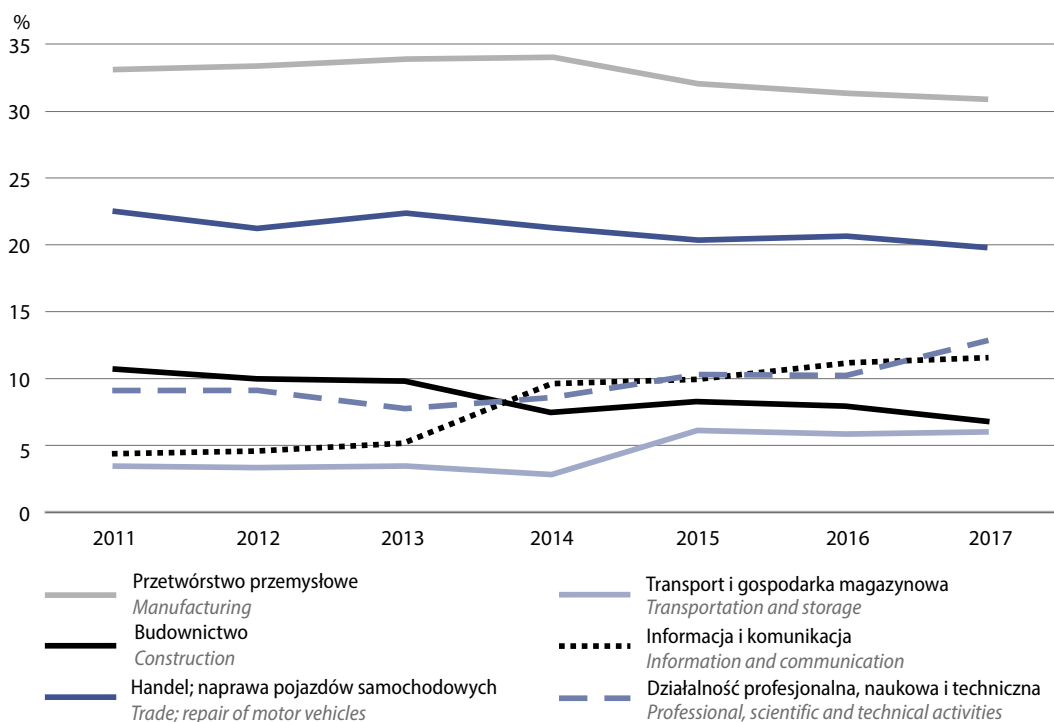
W 2017 roku podmioty prowadzące działalność z zakresu przetwórstwa przemysłowego, handlu; naprawy pojazdów samochodowych oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej wykazały największe zaangażowanie za granicą, tj. odpowiednio 1 218 jednostek (wobec 1 222 w 2016 roku), 779 jednostek (805 w 2016 roku) i 503 jednostki zagraniczne (398 w 2016 roku), odpowiednio 30,9%, 19,8% i 12,8% wszystkich jednostek zagranicznych. Zmniejszyła się liczba jednostek zagranicznych należących do podmiotów z zakresu budownictwa (z 308 w 2016 roku do 267 w 2017 roku) oraz liczba jednostek zagranicznych z zakresu obsługi rynku nieruchomości (z 158 do 147).

Wykres 3. Struktura liczby podmiotów posiadających jednostki zagraniczne według sekcji PKD w 2017 roku
 Chart 3. Structure of number of enterprises in Poland having foreign entities by NACE section in 2017

Wykres 4. Udział liczby jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD podmiotu z siedzibą w Polsce

Chart 4. Share of number of foreign entities by selected NACE section of enterprise in Poland

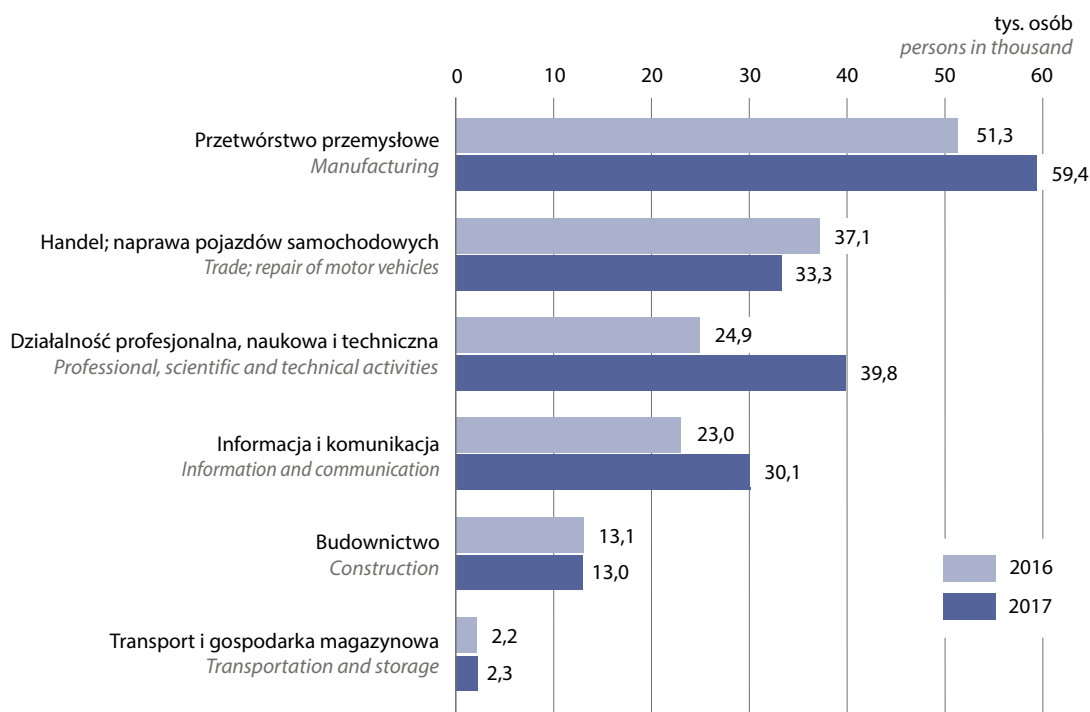
1.2. Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych według rodzaju działalności podmiotu z siedzibą w Polsce

1.2. Number of persons employed of foreign entities by NACE section of enterprise in Poland

Liczba pracujących w 3 941 jednostkach zagranicznych wyniosła 197,4 tys. osób w 2017 roku, o 19,5% więcej niż w 2016 roku (165,1 tys. osób). Pracujący w jednostkach zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce z zakresu przetwórstwa przemysłowego, handlu; naprawy pojazdów samochodowych, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz informacji i komunikacji stanowili łącznie 82,4% (162,6 tys. osób) całkowitej liczby pracujących w jednostkach zagranicznych. W 2017 roku odnotowano znaczący spadek liczby pracujących w jednostkach zagranicznych należących do podmiotów prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 10,3%) w stosunku do 2016 roku (z 37,1 tys. osób do 33,3 tys. osób).

Wykres 5. Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych według sekcji PKD podmiotu z siedzibą w Polsce
 Chart 5. Number of persons employed in foreign entities by NACE section of enterprise in Poland

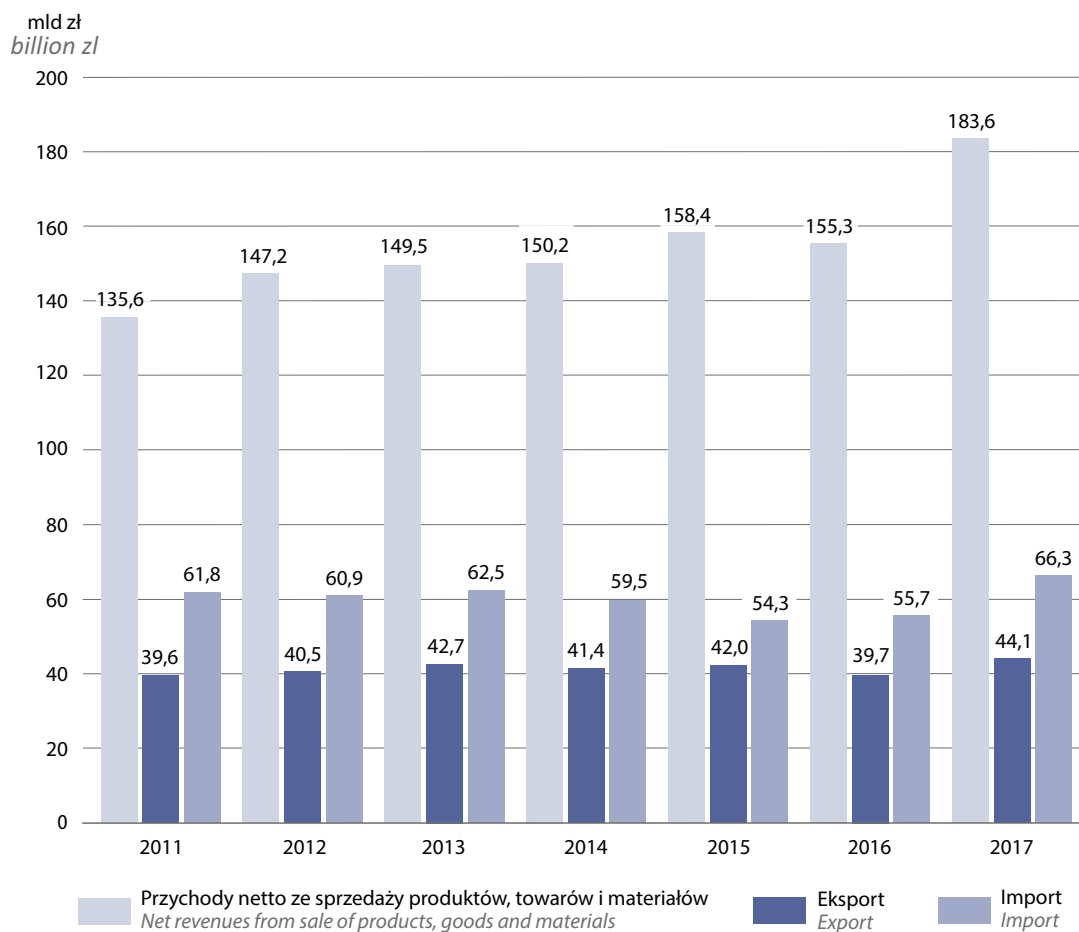
1.3. Wyniki finansowe jednostek zagranicznych według rodzaju działalności podmiotu z siedzibą w Polsce

1.3. Financial results of foreign entities by NACE section of enterprise in Poland

Przychody z całokształtu działalności (przychody ogółem) jednostek zagranicznych wyniosły w 2017 roku 251 419,8 mln zł i były wyższe o 10,4% od kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności (koszty ogółem), które osiągnęły poziom 227 790,7 mln zł.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zagranicznych ogółem wyniosły 183 590,6 mln zł w 2017 roku i zwiększyły się o 18,2% w porównaniu do 2016 roku (155 315,4 mln zł). Przeważającą część przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem (53,6% w 2017 roku wobec 54,2% w 2016 roku) stanowiły przychody jednostek zagranicznych należących do badanych podmiotów prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, przy wzroście ich wartości z 84 220,4 mln zł w 2016 roku do 98 477,2 mln zł w 2017 roku. Przychody ze sprzedaży jednostek zagranicznych należących do podmiotów zaangażowanych w handel; naprawę pojazdów samochodowych osiągnęły 25 686,9 mln zł w 2017 roku (wzrost o 7,7% z poziomu 23 845,9 mln zł w 2016 roku) i stanowiły 14,0% ogółu przychodów netto ze sprzedaży jednostek zagranicznych. W badanym okresie, o 84,1% wzrosła wartość przychodów netto ze sprzedaży jednostek zagranicznych należących do podmiotów zaangażowanych w działalność profesjonalną, naukową i techniczną (z 8 930,0 mln zł w 2016 roku do 16 443,8 mln zł w 2017 roku).

Wykres 6. Podstawowe dane finansowe jednostek zagranicznych
 Chart 6. Basic financial data on foreign entities

Wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport (eksport) jednostek zagranicznych ukształtowała się na poziomie 44 125,0 zł w 2017 roku wobec 39 740,3 mln zł w 2016 roku (wzrost o 11,0%). Udział eksportu jednostek zagranicznych ogółem stanowił 24,0% wartości ich przychodów netto ze sprzedaży. Zdecydowanie najwyższy udział w eksporcie ogółem miały jednostki zagraniczne należące do podmiotów prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 65,5% (28 919,1 mln zł w 2017 roku). Spośród pozostałych rodzajów działalności, najbardziej znaczące wartości eksportu odnotowano w jednostkach zagranicznych należących do podmiotów z zakresu górnictwa i wydobywania (4 447,7 mln zł – 10,1% eksportu ogółem) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (3 600,2 mln zł – 8,2% wartości eksportu ogółem).

Tablica 1. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD podmiotu z siedzibą w Polsce w 2017 roku

Table 1. Basic data on foreign entities by selected NACE section of enterprise in Poland in 2017

Sekcja PKD NACE section	Liczba jednostek zagranicznych Number of foreign entities	Liczba pracujących Number of persons employed	Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynagrodzenia brutto Gross wages and salaries	Eksport Export	Import Import	Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe Outlays on tangible fixed assets
Ogółem <i>Total</i>	3 941	197 351	251 419,8	227 790,7	16 360,7	44 125,0	66 288,5	8 549,6
w tym: <i>of which:</i>								
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	1 218	59 408	155 742,4	145 317,4	6 074,6	28 919,1	53 077,0	4 337,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	52	1 222	17 005,4	17 377,4	178,4	1 722,1	1 226,7	65,0
Budownictwo <i>Construction</i>	267	12 958	4 672,6	4 241,2	1 457,3	172,9	163,2	43,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	779	33 254	28 022,1	19 544,2	1 552,1	3 105,4	9 010,2	854,4
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	457	30 082	9 413,1	7 818,1	2 456,8	1 604,7	479,6	184,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	503	39 815	17 611,0	16 488,3	2 198,1	3 600,2	1 717,9	989,3

W 2017 roku odnotowano wzrost (o 19,1%) wartości zakupów z importu (importu) zrealizowanego przez jednostki zagraniczne (66 288,5 mln zł wobec 55 652,7 mln zł w 2016 roku). Zwiększyła się wartość importu w jednostkach zagranicznych należących do podmiotów zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe (z 42 022,4 mln zł w 2016 roku do 53 077,0 mln zł w 2017 roku). Udział importu tych podmiotów stanowił 80,1% importu ogółem zrealizowanego przez jednostki zagraniczne. Zmniejszyła się wartość importu jednostek należących do podmiotów prowadzących działalność w handlu; naprawie pojazdów samochodowych z 10 162,1 mln zł w 2016 roku do 9 010,2 mln zł w 2017 roku. Udział importu tych jednostek ukształtował się na poziomie 13,6% wartości importu ogółem w 2017 roku i był wyższy niż udział eksportu tych jednostek w wartości eksportu ogółem (7,0% w 2017 roku).

Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe poniesione w 2017 roku przez jednostki zagraniczne ukształtowały się na poziomie 8 549,6 mln zł i były wyższe o 10,9% w stosunku do 2016 roku (7 712,4 mln zł).

1.4. Charakterystyka podmiotów z siedzibą w Polsce prowadzących działalność w sekcji przetwórstwo przemysłowe

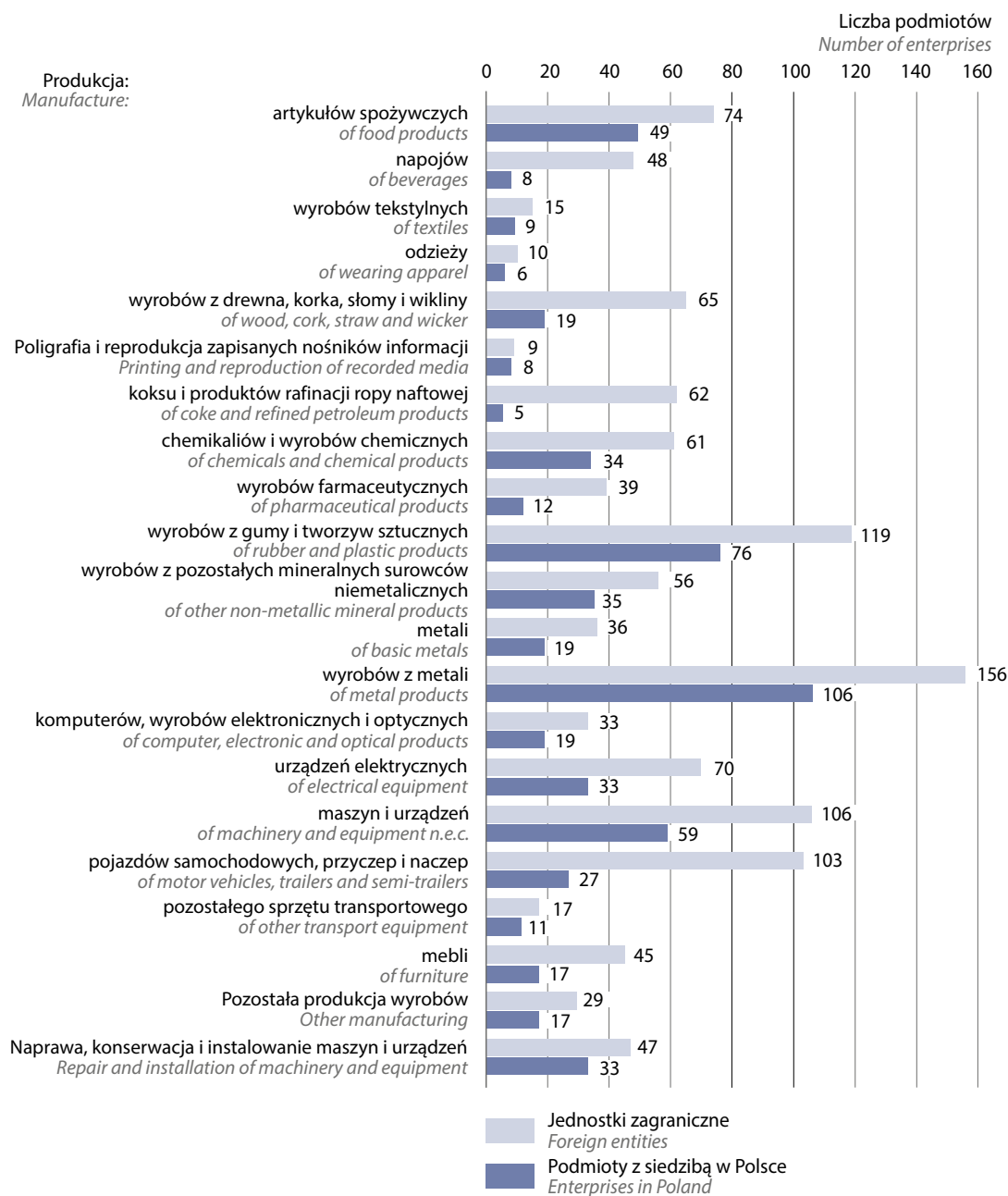
1.4. Characteristics of enterprises in Poland conducting activity in section Manufacturing

Największa liczba podmiotów z siedzibą w Polsce zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe w 2017 roku prowadziła działalność w zakresie produkcji wyrobów z metali (106 podmiotów), produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (76), produkcji maszyn i urządzeń (59) oraz produkcji artykułów spożywczych (49). Największe zaangażowanie za granicą mierzone liczbą jednostek zagranicznych wykazały podmioty

prowadzące działalność w zakresie produkcji wyrobów z metali, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, maszyn i urządzeń oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (odpowiednio 156, 119, 106 i 103 jednostki zagraniczne w 2017 roku).

Wykres 7. Podmioty z siedzibą w Polsce i ich jednostki zagraniczne według działów sekcji przetwórstwo przemysłowe w 2017 roku

Chart 7. Enterprises in Poland and their foreign entities by division in section Manufacturing in 2017

Tablica 2. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych działów sekcji przetwórstwo przemysłowe podmiotu z siedzibą w Polsce w 2017 roku

Table 2. Basic data on foreign entities by selected NACE division in section Manufacturing of enterprise in Poland in 2017

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Liczba jednostek zagranicznych <i>Number of foreign entities</i>	Liczba pracujących <i>Number of persons employed</i>	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów <i>Net revenues from sale of products, goods and materials</i>	Eksport <i>Export</i>	Import <i>Import</i>	Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe <i>Outlays on tangible fixed assets</i>
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	1 218	59 408	98 477,2	28 919,1	53 077,0	4 337,6
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	74	3750	1 836,2	227,4	1 279,7	44,3
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>	62	7 469	59 070,1	20 550,5	41 272,9	2 596,6
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	61	1 442	1 020,2	403,8	531,8	23,8
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	119	2 476	1 758,9	479,9	900,6	31,7
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	156	6 983	6 347,9	2 035,7	3 824,8	1 196,3
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	70	2 136	1 762,8	530,4	808,7	16,5
Produkcja maszyn i urządzeń <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	106	1 282	775,2	69,3	178,7	20,5
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	103	12 074	12 088,5	1 711,2	1 674,3	166,2
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	45	4 359	1 684,6	296,2	648,0	37,8

1.5. Charakterystyka podmiotów z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne w latach 2011–2017

1.5. Characteristics of enterprises in Poland having foreign entities in the years 2011–2017

Największy udział w wynikach finansowych wszystkich jednostek zagranicznych wykazało 780 podmiotów z siedzibą w Polsce, które posiadały jednostki zagraniczne we wszystkich latach objętych analizą (2011–2017). W 2017 roku liczba jednostek zagranicznych należących do tej grupy podmiotów wyniosła 2 470 jednostek (62,7% liczby wszystkich jednostek zagranicznych w 2017 roku) i zwiększyła się o 17,1% w porównaniu do 2011 roku (2 110 jednostek), odnotowując wzrost w 2012, 2014 i 2015 roku oraz spadek w 2013 i 2016 roku. Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych należących do omawianych 780 podmiotów z siedzibą w Polsce osiągnęła poziom 157,0 tys. osób w 2017 roku (79,5% liczby pracujących we wszystkich jednostkach zagranicznych). Wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zagranicznych należących do panelowej grupy 780 podmiotów z siedzibą w Polsce wzrastała stopniowo od poziomu 122 244,5 mln zł w 2011 roku do 148 978,5 mln zł w 2017 roku (81,1% wartości przychodów netto ze sprzedaży osiągniętych przez wszystkie jednostki zagraniczne).

Tablica 3. Podstawowe dane dotyczące podmiotów z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne w latach 2011–2017

Table 3. Basic data on enterprises having foreign entities in the years 2011–2017

Wyszczególnienie Specification	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba podmiotów w Polsce Number of enterprises in Poland	780	780	780	780	780	780	780
Liczba jednostek zagranicznych Number of foreign entities	2 110	2 229	2 227	2 475	2 615	2 597	2 470
Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych Number of persons employed in foreign entities	94 165	103 247	110 466	121 341	131 056	138 074	156 984
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zagranicznych w mln zł Net revenues from sale of products, goods and materials of foreign entities in mln zł	122 244,5	136 995,1	134 595,1	132 765,2	139 630,7	139 223,6	148 978,5

Rozdział 2

Chapter 2

Charakterystyka jednostek zagranicznych

Characteristics of foreign entities

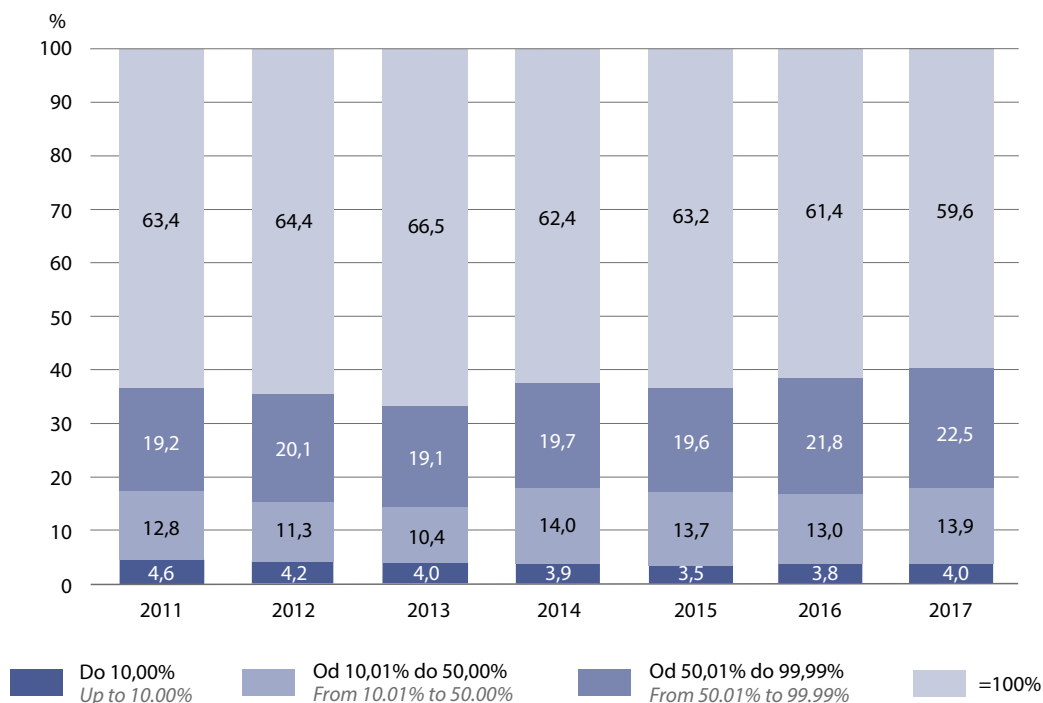
2.1. Liczba jednostek zagranicznych według udziału podmiotu z siedzibą w Polsce w ich kapitale

2.1. Number of foreign entities by share in their capital held by the enterprise in Poland

W 2017 roku liczba jednostek zagranicznych wyniosła 3 941 i zwiększyła się o 1,1% w stosunku do 2016 roku (3 897 jednostek). Większość jednostek zagranicznych – 2 348 (59,6%) były to jednostki ze 100% udziałem podmiotu z siedzibą w Polsce w kapitale jednostki zagranicznej, wobec 2 391 jednostek w 2016 roku (61,4%). Jednostki zagraniczne, w których udziały podmiotu z siedzibą w Polsce wynosiły od 50,01% do 99,99% zwiększyły swój udział z 21,8% w 2016 roku do 22,5% w 2017 roku, przy wzroście ich liczby do 886 jednostek w 2017 roku z 850 jednostek w 2016 roku. Jednostki zagraniczne, dla których udział podmiotu z siedzibą w Polsce w ich kapitale nie przekraczał 50% stanowiły 17,9% wszystkich jednostek zagranicznych, nieznacznie więcej niż w 2016 roku (16,8%).

Wykres 8. Struktura liczby jednostek zagranicznych według udziału w ich kapitale podmiotu z siedzibą w Polsce

Chart 8. Structure of number of foreign entities by share in their capital held by the enterprise in Poland

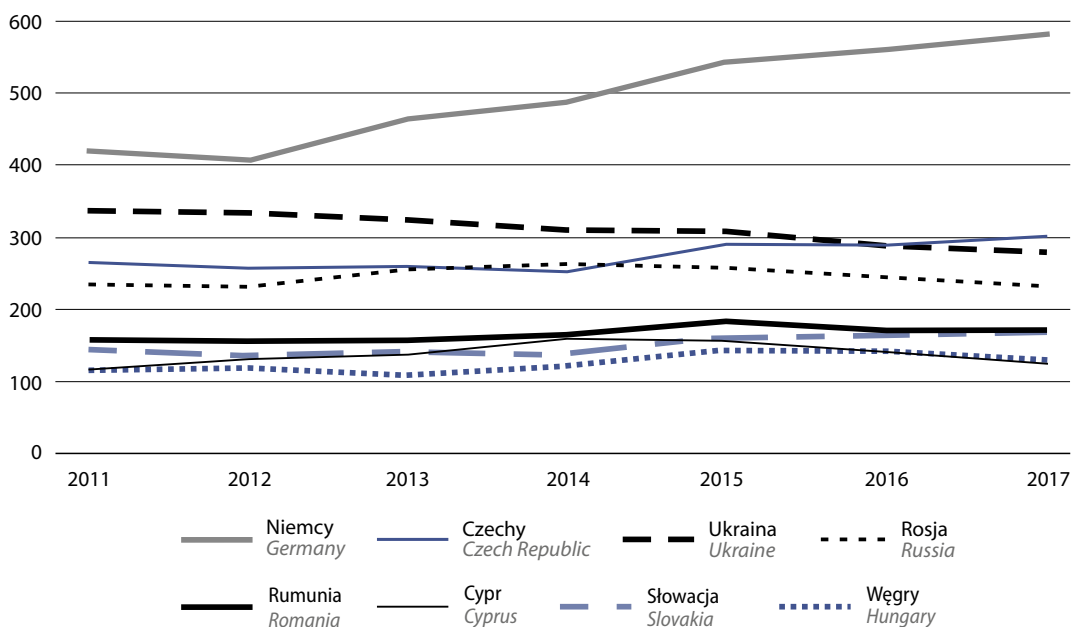

2.2. Charakterystyka jednostek zagranicznych według kraju ich siedziby

2.2. Characteristics of foreign entities by country of their location

W 2017 roku jednostki zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce zlokalizowane były w 116 krajach. Najwięcej jednostek zagranicznych miało swoje siedziby w krajach graniczących z Polską: Niemcy, Czechy, Ukraina, Rosja – na koniec 2017 roku było to odpowiednio 582, 302, 279 i 232 jednostek zagranicznych. W 2017 roku we wszystkich siedmiu krajach graniczących z Polską siedzibę miały 1 753 jednostki zagraniczne (wzrost o 0,5% w stosunku do 2016 roku) – 44,5% ogółu jednostek zagranicznych. Udział ten zmniejszył się nieznacznie w porównaniu do 2016 roku z poziomu 44,8% (1 744 jednostki zagraniczne).

Wykres 9. Liczba jednostek zagranicznych według kraju ich siedziby
 Chart 9. Number of foreign entities by country of their location

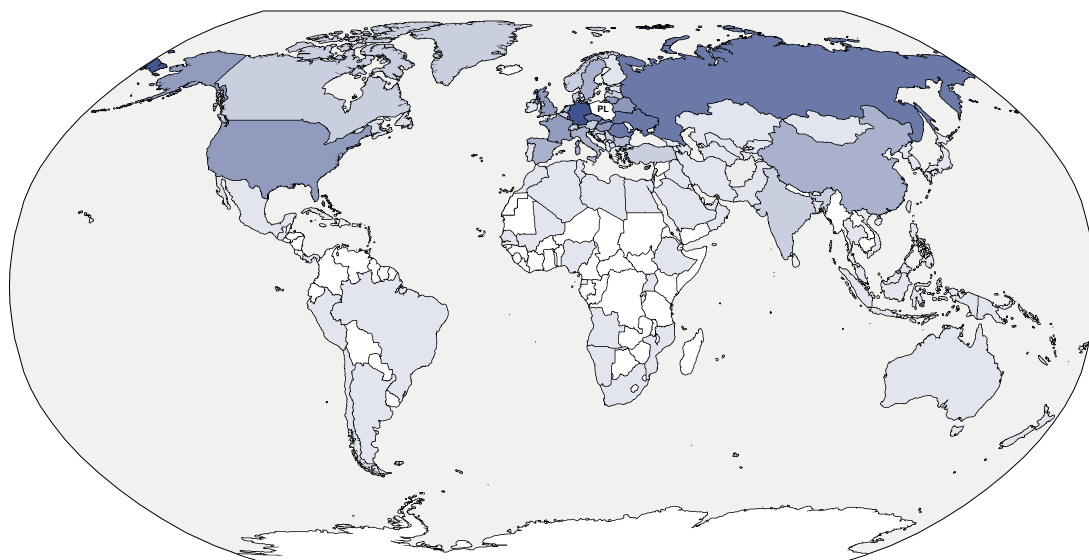
W porównaniu do 2016 roku największy wzrost liczby jednostek odnotowano w Stanach Zjednoczonych Ameryki (o 21 jednostek zagranicznych), Niemczech (20), Francji (18), oraz Wielkiej Brytanii (10). Nastąpił natomiast spadek liczby jednostek z siedzibą na Cyprze (15 jednostek zagranicznych), w Rosji (13), na Węgrzech (13) oraz na Ukrainie (9) w stosunku do 2016 roku. Na koniec 2017 roku jednostki zagraniczne były zlokalizowane w 27 krajach Unii Europejskiej – łącznie 2 461 jednostek (62,4% wszystkich jednostek zagranicznych).

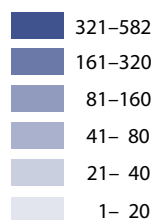
Tablica 4. Liczba jednostek zagranicznych według kontynentów
 Table 4. Number of foreign entities by continents

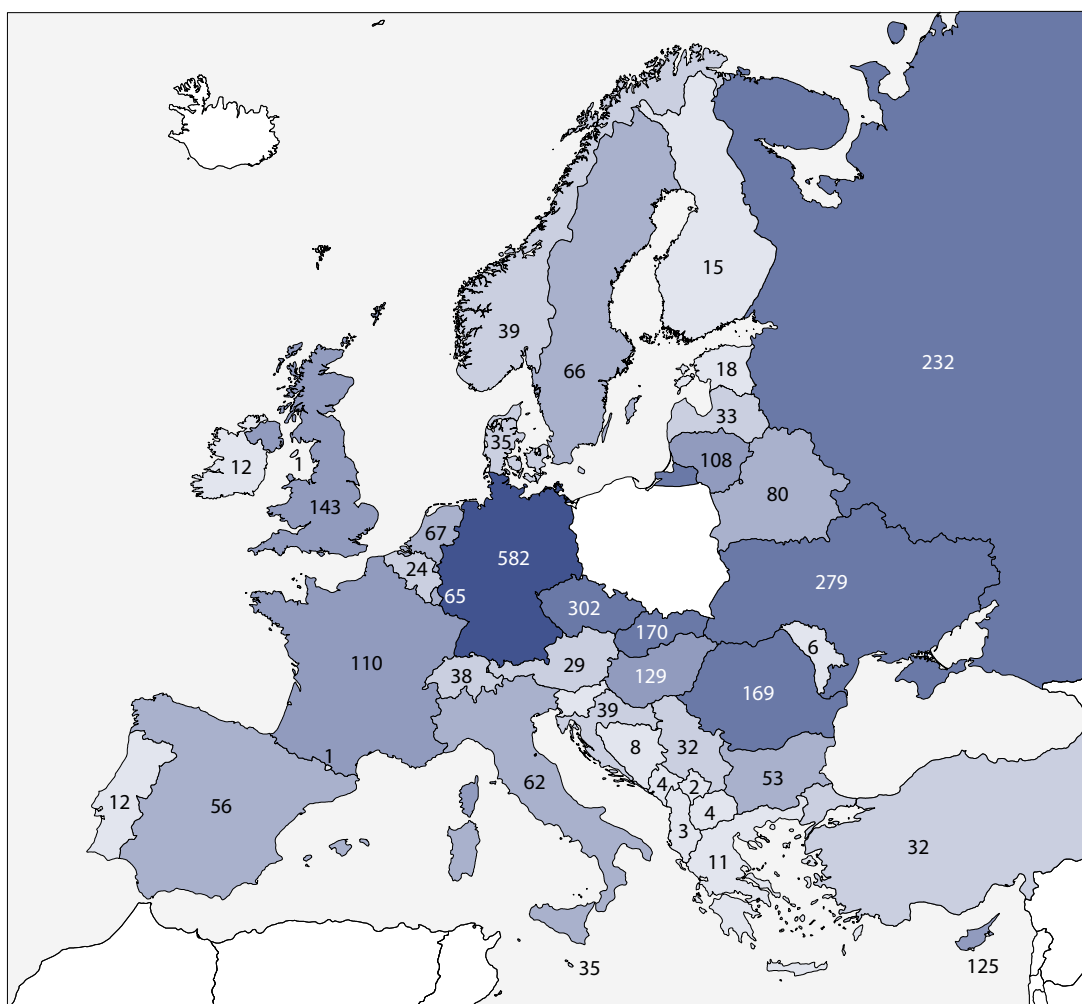
Kontynenty Continents	Lata Years						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ogółem <i>Total</i>	3 060	3 084	3 252	3 532	3 890	3 897	3 941
Afryka <i>Africa</i>	36	47	60	70	81	81	81
Ameryka Południowa <i>South America</i>	15	21	24	28	35	36	39
Ameryka Północna <i>North America</i>	158	167	174	212	238	239	262
Australia i Oceania <i>Australia and Oceania</i>	12	14	10	21	17	17	14
Azja <i>Asia</i>	173	192	192	275	291	307	328
Europa <i>Europe</i>	2 666	2 643	2 792	2 926	3 228	3 217	3 217

Mapa 2. Jednostki zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce w 2017 roku
 Map 2. Foreign entities belonging to enterprises in Poland in 2017

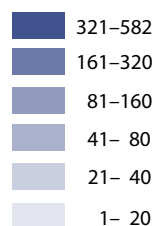

Liczba jednostek zagranicznych:
 Number of foreign entities:

Mapa 3. Jednostki zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce zlokalizowane w krajach europejskich w 2017 roku*Mapa 3. Foreign entities in European countries belonging to enterprises in Poland in 2017*

Liczba jednostek zagranicznych:
Number of foreign entities:

Największa liczba pracujących w 2017 roku przypadła na jednostki zagraniczne z siedzibą w Niemczech, Rosji, w Czechach i na Ukrainie (odpowiednio 38,3 tys., 22,6 tys., 20,4 tys. i 13,6 tys. osób, co łącznie stanowiło 48,1% liczby pracujących we wszystkich jednostkach zagranicznych). Największy wzrost liczby pracujących w stosunku do 2016 roku odnotowano w jednostkach z siedzibą w Niemczech – z 32,8 tys. do 38,3 tys. osób, we Francji z 1,6 tys. do 4,5 tys. osób oraz w Wielkiej Brytanii – z 4,4 tys. do 7,1 tys. osób.

Najbardziej znacząco zmniejszyła się w analizowanym okresie liczba pracujących w jednostkach z siedzibą w Holandii (o 167 osób).

Analizując liczbę pracujących w odniesieniu do liczby jednostek zagranicznych, największe jednostki zagraniczne w 2017 roku pod względem liczby osób pracujących w jednej jednostce prowadziły działalność w Rosji (98 osób pracujących na jednostkę), Hiszpanii (92 osoby przypadające na jednostkę) oraz Rumunii (76 osób pracujących na jednostkę).

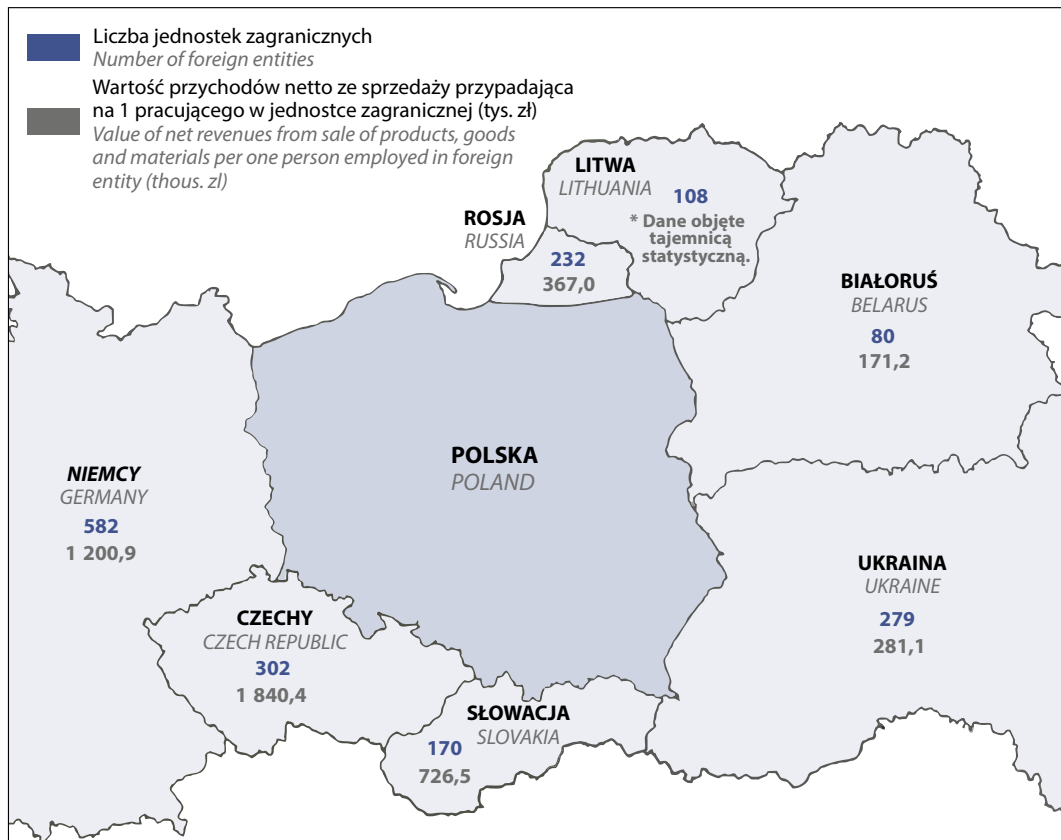
Tablica 5. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych krajów sąsiadujących z Polską w 2017 roku

Table 5. Basic data on foreign entities by selected country bordering Poland in 2017

Sekcja PKD NACE section	Liczba jednostek zagranicznych Number of foreign entities	Liczba pracujących Number of persons employed	Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynagrodzenia brutto Gross wages and salaries	Eksport Export	Import Import	Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe Outlays on tangible fixed assets
Ogółem <i>Total</i>	3 941	197 351	251 419,8	227 790,7	16 360,7	44 125,0	66 288,5	8 549,6
w tym: <i>of which:</i>								
Białoruś <i>Belarus</i>	80	3 356	654,2	638,1	71,6	294,7	234,5	25,5
Czechy <i>Czech Republic</i>	302	20 375	38 839,2	29 941,9	1 551,6	8 135,7	22 819,3	1 578,6
Niemcy <i>Germany</i>	582	38 288	48 633,2	45 651,5	4 949,2	4 334,2	6 166,6	483,5
Rosja <i>Russia</i>	232	22 628	8 684,3	8 089,7	784,6	239,6	2 493,3	306,7
Słowacja <i>Slovakia</i>	170	6 183	4 547,3	4 332,8	437,4	609,7	3 072,2	118,4
Ukraina <i>Ukraine</i>	279	13 615	4 005,1	3 557,5	244,3	853,3	1 080,0	162,6

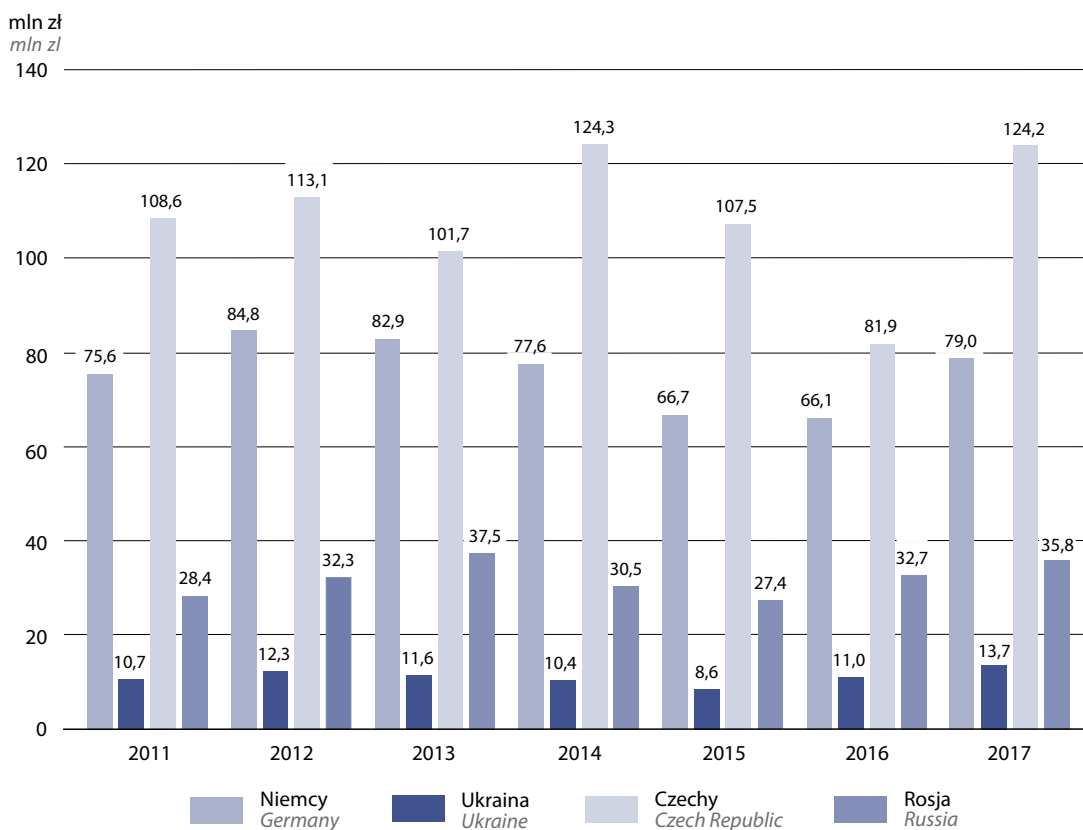
Uwzględniając lokalizację badanych jednostek zagranicznych, największe przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2017 roku osiągnęły jednostki zagraniczne z siedzibą w Niemczech i Czechach, odpowiednio 45 978,2 mln zł (25,0% przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wszystkich jednostek zagranicznych) oraz 37 498,6 mln zł (20,4%). W stosunku do 2016 roku, przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zagranicznych zlokalizowanych w Niemczech zwiększyły się o 23,7%, natomiast w Czechach o 58,5%. Zwiększyły się ponad dwukrotnie przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągnięte przez jednostki zagraniczne z siedzibą w Holandii (z 243,3 mln zł w 2016 roku do 588,4 mln zł w 2017 roku).

Mapa 4. Jednostki zagraniczne z siedzibą w krajach sąsiadujących z Polską w 2017 roku
 Map 4. Foreign entities in countries bordering Poland in 2017

Wykres 10. Wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów przypadająca na jedną jednostkę zagraniczną dla wybranych krajów siedziby jednostki zagranicznej

Chart 10. Value of net revenues from sale of products, goods and materials by selected country of foreign entity's location

2.3. Charakterystyka jednostek zagranicznych według ich rodzaju działalności

2.3. Characteristics of foreign entities by their kind of activity

Podmioty z siedzibą w Polsce nie zawsze angażowały się za granicą w ten sam rodzaj działalności, który prowadziły w kraju. W 2017 roku, 60,2% wszystkich jednostek zagranicznych prowadziło ten sam rodzaj działalności co podmiot macierzysty z siedzibą w Polsce. Najwyższy udział jednostek zagranicznych o takim samym rodzaju działalności co podmiot z siedzibą w Polsce odnotowano w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (92,8%) oraz informacji i komunikacji (86,0%). Podmioty prowadzące w Polsce działalność w przetwórstwie przemysłowym częściej angażowały się w inną działalność za granicą, przede wszystkim w handel; naprawę pojazdów samochodowych (37,8% jednostek zagranicznych), działalność profesjonalną, naukową i techniczną (5,6%) oraz budownictwo (3,3%).

Tablica 6. Rozkład liczby jednostek zagranicznych według sekcji PKD podmiotu z siedzibą w Polsce i PKD jednostki zagranicznej w 2017 roku

Table 6. Structure of number of foreign entities by NACE section of enterprise in Poland and NACE section of foreign entity in 2017

Sekcja PKD podmiotu z siedzibą w Polsce NACE section of enterprise in Poland	Liczba podmiotów w Polsce Number of enterprises in Poland	Sekcja PKD jednostki zagranicznej NACE section of foreign entity																	Liczba jednostek zagranicznych Number of foreign entities		
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	P	Q	R		S	
B	12	1	19	3	0	1	4	1	1	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	42	
C	624	5	19	534	0	5	40	460	14	0	5	27	6	68	11	0	0	2	22	1218	
D	16	0	17	1	14	0	1	0	0	1	0	4	0	14	0	0	0	0	0	52	
E	7	0	0	0	0	6	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	
F	201	1	0	20	1	0	201	10	6	1	1	7	12	6	0	0	0	0	1	267	
G	406	3	2	48	5	0	5	637	12	0	4	10	12	23	15	0	0	1	2	779	
H	80	0	0	1	0	0	0	8	219	1	0	1	0	2	4	0	0	0	0	236	
I	13	1	0	0	0	0	0	1	0	7	0	1	4	0	5	0	0	0	0	19	
J	131	0	0	4	4	0	0	10	0	0	393	13	1	22	3	1	0	0	6	457	
L	69	1	0	6	1	1	54	6	0	1	6	20	37	13	0	0	0	0	1	147	
M	190	0	5	64	4	2	13	106	39	43	7	34	11	163	8	0	1	0	3	503	
N	74	0	0	1	0	3	3	2	3	3	4	9	1	14	117	7	5	0	3	175	
P	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	7	
Q	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	3	0	15	0	0	20	
R	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	
S	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	5	11
Suma Sum	1838	12	62	682	29	18	321	1242	294	57	420	128	84	337	167	15	21	9	43	3941	

Spośród wszystkich rodzajów działalności, podmioty z siedzibą w Polsce angażowały się w tę samą działalność za granicą w przypadku ośmiu rodzajów działalności, podczas gdy podmioty prowadzące pozostałe osiem rodzajów działalności (m.in. przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, obsługa rynku nieruchomości, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) za granicą angażowały się częściej w inną działalność.

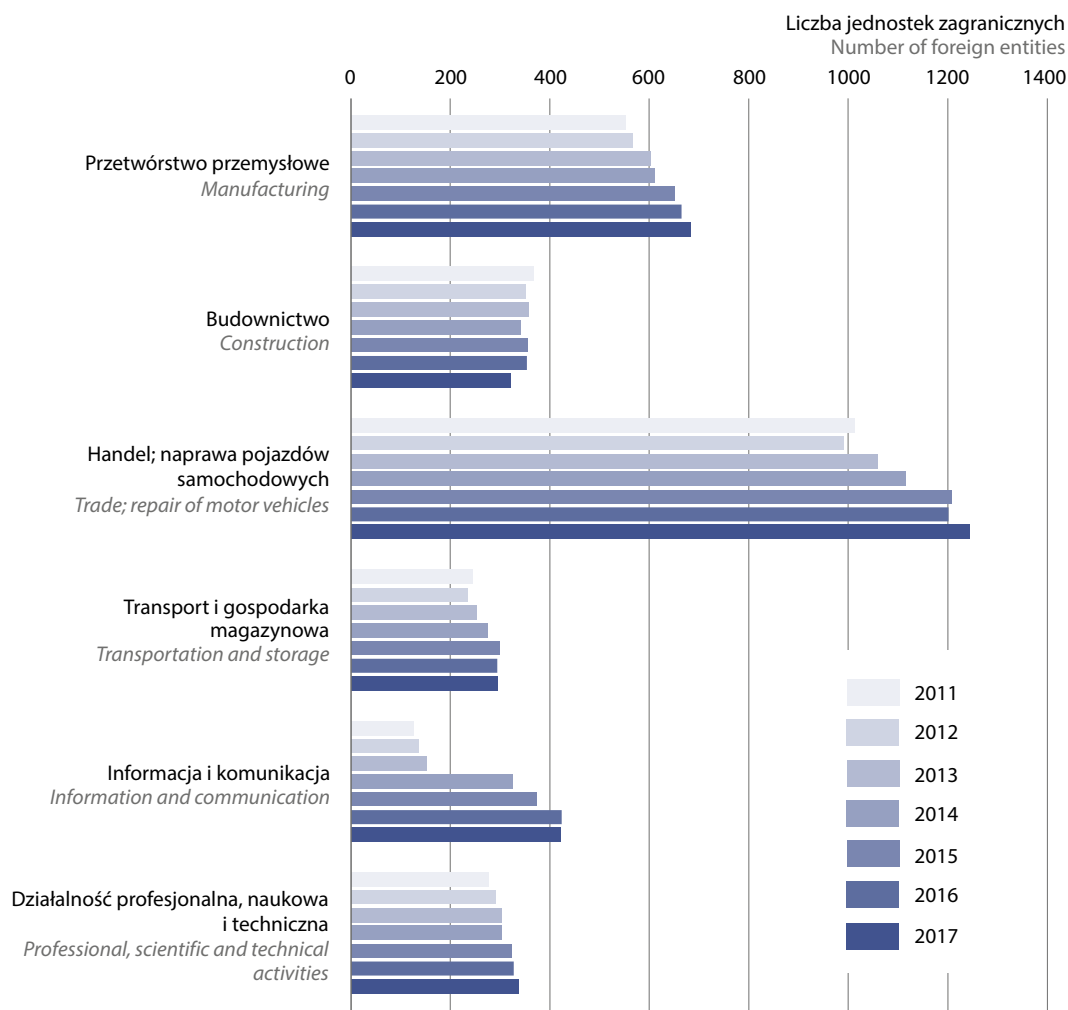
Tablica 7. Udział liczby jednostek zagranicznych o takim samym rodzaju działalności jak podmiot z siedzibą w Polsce w ogóle jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD

Table 7. Share of foreign entities with the same kind of activity as an enterprise in Poland in total number of foreign entities by NACE section

Sekcja PKD NACE section	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	w % in %						
Ogółem <i>Total</i>	56,7	57,0	58,1	57,0	59,9	61,2	60,2
w tym <i>of which:</i>							
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	60,6	42,7	51,9	45,1	46,4	52,1	45,2
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	43,7	45,0	44,8	42,4	42,4	42,8	43,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	36,4	34,0	51,6	32,1	34,0	36,1	26,9
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	75,0	71,4	75,0	75,0	75,0	75,0	85,7
Budownictwo <i>Construction</i>	72,2	73,4	74,1	79,9	72,4	74,4	75,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	76,6	75,9	77,7	78,3	78,6	78,8	81,8
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	88,5	87,4	87,2	85,7	92,8	94,3	92,8
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	57,9	68,6	71,9	55,6	52,6	53,3	36,8
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	77,4	78,1	76,6	88,5	88,2	90,8	86,0
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	28,3	27,2	24,7	21,0	24,7	24,1	25,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	50,9	51,2	54,8	43,9	36,5	40,2	32,4
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	21,8	25,1	27,3	26,2	60,9	57,1	66,9

W 2017 roku najwięcej jednostek zagranicznych prowadziło działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 1 242 jednostki wobec 1 202 jednostek w 2016 roku (wzrost o 3,3%), a udział tych jednostek w zbiorowości wszystkich jednostek zagranicznych zwiększył się z 30,8% w 2016 roku do 31,5% w 2017 roku. Jednostki zagraniczne z zakresu przetwórstwa przemysłowego stanowiły drugą pod względem liczebności grupę – 682 jednostki w 2017 roku wobec 665 jednostek w 2016 roku (wzrost o 2,6%), przy niewielkim wzroście udziału tej grupy podmiotów z 17,1% w 2016 roku do 17,3% w 2017 roku. Trzecią najliczniejszą grupę podmiotów stanowiły jednostki zagraniczne zaangażowane w działalność z zakresu informacji i komunikacji – 420 jednostek, a ich udział wyniósł 10,7% w całej populacji jednostek zagranicznych. Liczba podmiotów działających za granicą w budownictwie utrzymała się na zbliżonym poziomie w badanym okresie – 321 jednostek w 2017 roku wobec 354 jednostek w 2016 roku.

Wykres 11. Liczba jednostek zagranicznych według ich rodzaju działalności dla wybranych sekcji PKD
 Chart 11. Number of foreign entities by selected NACE section

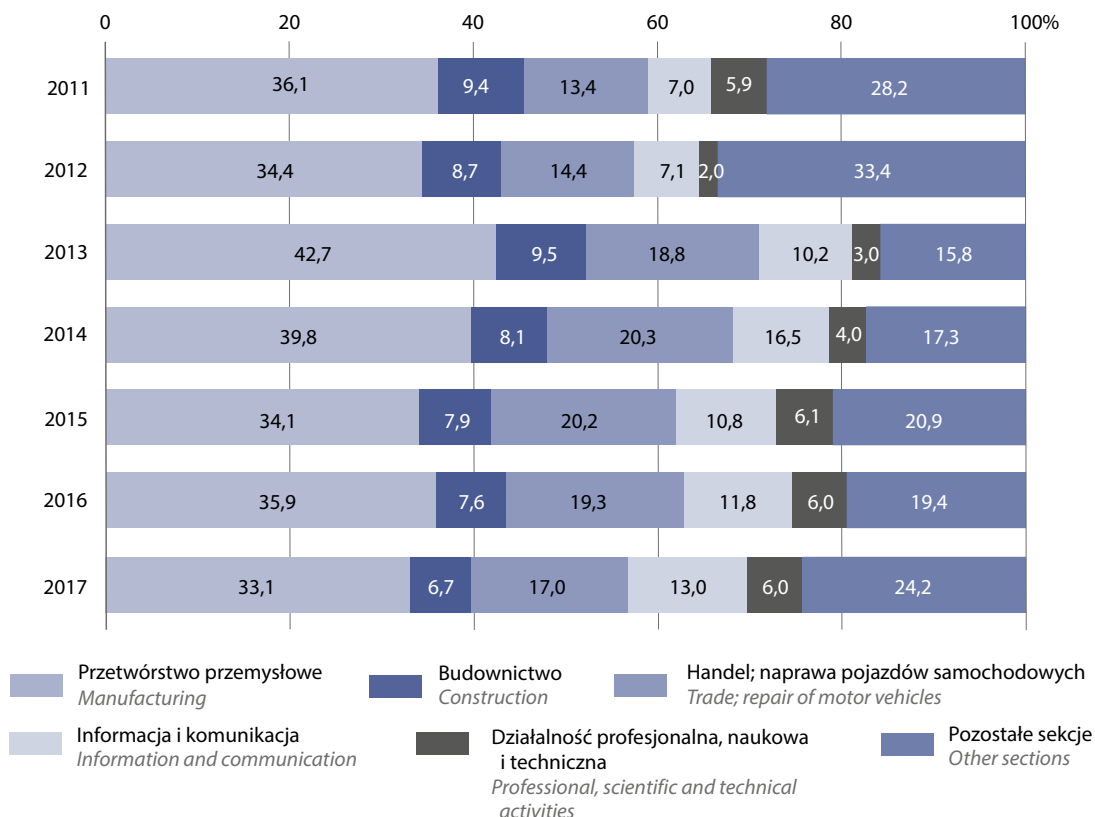
Liczba pracujących w jednostkach z zakresu przetwórstwa przemysłowego (65,3 tys. osób w 2017 roku) była o 94,2% większa niż liczba pracujących w jednostkach prowadzących działalność w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (33,6 tys. osób). W przypadku liczby jednostek zagranicznych relacja była odwrotna – jednostki zagraniczne zaangażowane w handel; naprawę pojazdów samochodowych stanowiły o 82,1% większą zbiorowość niż jednostki zagraniczne z zakresu przetwórstwa przemysłowego, co przełożyło się na wielkość jednostek zagranicznych mierzoną liczbą pracujących na 1 jednostkę zagraniczną: 96 osób pracujących przypadają średnio na 1 jednostkę z zakresu przetwórstwa przemysłowego wobec 27 osób pracujących w 1 jednostce handlowej. Udział liczby pracujących w jednostkach z zakresu przetwórstwa przemysłowego zmniejszył się z 35,9% w 2016 roku i wyniósł w 2017 roku 33,1% (przy wzroście liczby pracujących w tych podmiotach o 10,3%), podobnie udział liczby pracujących w jednostkach zagranicznych zaangażowanych w działalność z zakresu handlu; naprawy pojazdów samochodowych zmniejszył się z 19,3% w 2016 roku i wyniósł 17,0% w 2017 roku (przy wzroście liczby pracujących o 5,5%). Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych z zakresu informacji i komunikacji oraz zakwaterowania i gastronomii wyniosła odpowiednio 25,6 tys. osób i 22,7 tys. osób w 2017 roku (wzrost w stosunku do 2016 roku odpowiednio o 31,3% oraz 41,4%), a udział liczby pracujących w tych rodzajach działalności w całkowitej liczbie pracujących w jednostkach zagranicznych zwiększył się w stosunku do 2016 roku z 11,8% do 13,0% w 2017 roku dla jednostek zaangażowanych w działalność z zakresu informacji i komunikacji oraz z 9,7% do 11,5% dla

jednostek prowadzących działalność w obszarze zakwaterowania i gastronomii. Największe jednostki zagraniczne według liczby pracujących w jednej jednostce zagranicznej prowadziły, podobnie jak w 2016 roku, działalność z zakresu zakwaterowania i gastronomii – 399 osób pracujących na 1 jednostkę zagraniczną.

Wykres 12. Struktura liczby pracujących w jednostkach zagranicznych według ich rodzaju działalności dla wybranych sekcji PKD

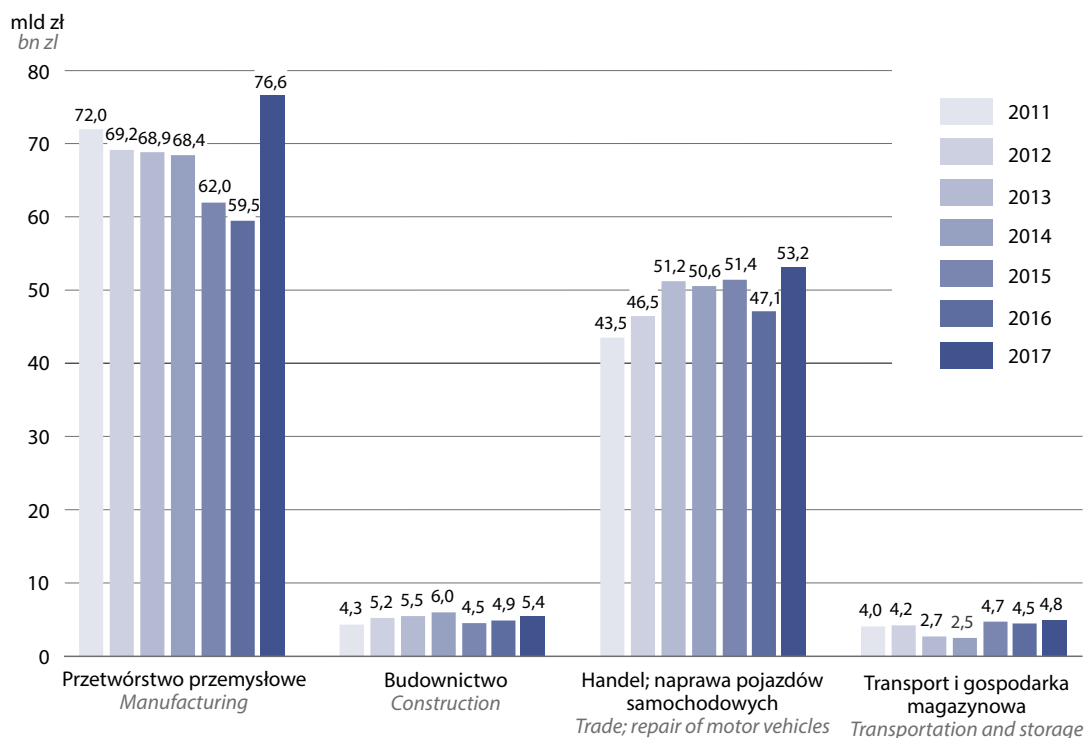
Chart 12. Structure of number of persons employed in foreign entities by selected NACE section

Najwyższe przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2017 roku osiągnęły, podobnie jak w 2016 roku, jednostki zagraniczne prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 76 632,9 mln zł wobec 59 479,0 mln zł w 2016 roku, co oznacza wzrost wartości przychodów o 28,8%. Udział w przychodach netto ze sprzedaży ogółem jednostek zagranicznych z zakresu przetwórstwa przemysłowego zwiększył się z poziomu 38,3% w 2016 roku do 41,7% w 2017 roku. Przychody netto ze sprzedaży jednostek prowadzących działalność w handlu; naprawie pojazdów samochodowych wyniosły w 2017 roku 53 176,7 mln zł wobec 47 123,7 mln zł w 2016 roku, a udział tych przychodów w 2017 roku ukształtował się na poziomie 29,0% wobec 30,3% w 2016 roku. Jednostki zagraniczne z zakresu wytwarzania, zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę zwiększyły wartość przychodów netto ze sprzedaży ogółem z 12 049,5 mln zł w 2016 roku do 16 046,0 mln zł w 2017 roku (o 33,2%), przy jednoczesnym wzroście ich udziału z 7,8% w 2016 roku do 8,7% w 2017 roku w przychodach netto ze sprzedaży wszystkich jednostek zagranicznych.

Wykres 13. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów dla wybranych sekcji PKD jednostek zagranicznych

Chart 13. Net revenues from sale of products, goods and materials by selected NACE section of foreign entity

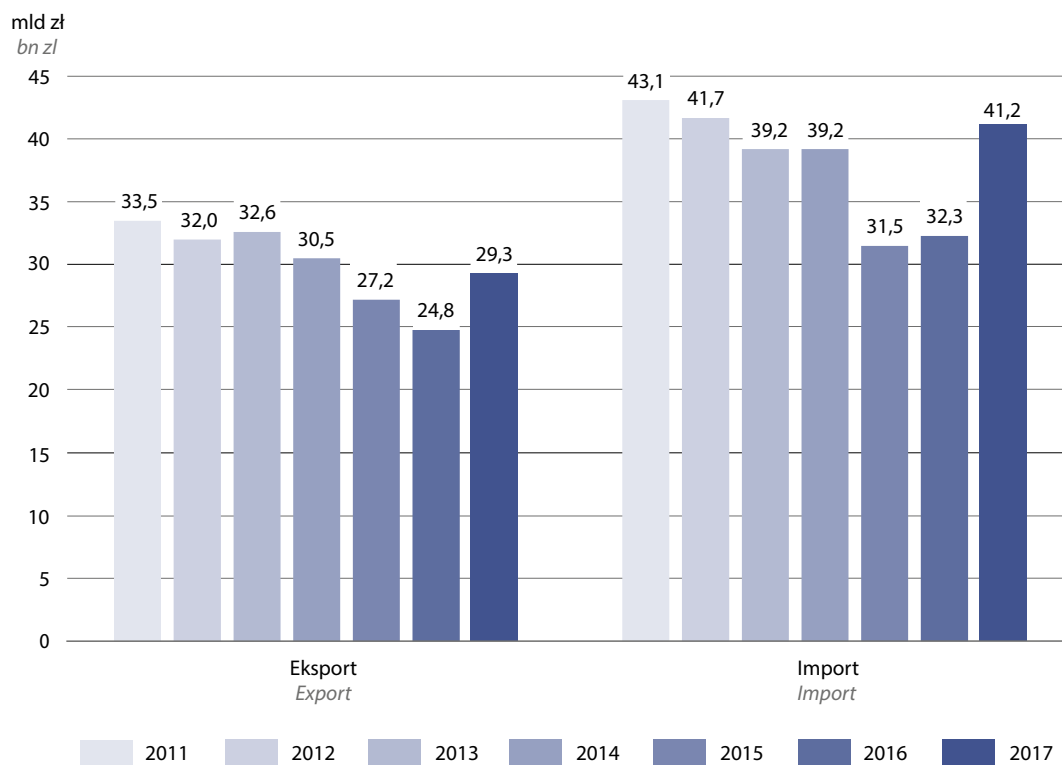
Najwyższe wartości przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport (eksportu) wykazały jednostki zagraniczne prowadzące działalność w przetwórstwie przemysłowym i handlu; naprawie pojazdów samochodowych (odpowiednio 29 288,8 mln zł i 4 849,3 mln zł w 2017 roku wobec 24 773,4 mln zł i 4 996,2 mln zł w 2016 roku), co oznacza wzrost eksportu jednostek z zakresu przetwórstwa przemysłowego o 18,2% oraz spadek eksportu jednostek zaangażowanych w handel; naprawę pojazdów samochodowych o 2,9%. Największy udział eksportu w wartości przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem odnotowano, podobnie jak w 2016 roku, dla jednostek zagranicznych prowadzących działalność z zakresu górnictwa i wydobywania oraz przetwórstwa przemysłowego, odpowiednio 63,2% oraz 38,2%.

Zakupy z importu jednostek zagranicznych zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe oraz handel; naprawę pojazdów samochodowych stanowiły 92,4% wartości importu ogółem w badanym okresie (odpowiednio 41 230,2 mln zł oraz 20 038,2 mln zł). Import dokonany przez jednostki prowadzące powyższe rodzaje działalności był znacznie wyższy od wartości ich eksportu.

Największe nakłady na rzeczowe aktywa trwałe ponosiły jednostki zagraniczne zaangażowane w przetwórstwo przemysłowe, górnictwo i wydobywanie oraz handel; naprawę pojazdów samochodowych. Zmniejszyły się nakłady na rzeczowe aktywa trwałe jednostek z zakresu przetwórstwa przemysłowego (z 3 070,8 mln zł w 2016 roku do 3 015,7 w 2017 roku). Nakłady jednostek zagranicznych zaangażowanych w górnictwo i wydobywanie zwiększyły się z 2 676,0 mln zł w 2016 roku do 2 762,3 w 2017 roku. Łącznie jednostki zaangażowane w trzy powyższe rodzaje działalności zrealizowały w 2017 roku 79,3% ogólnej wartości nakładów na rzeczowe aktywa trwałe.

Wykres 14. Eksport i import jednostek zagranicznych prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego

Chart 14. Export and import of foreign entities engaged in section Manufacturing

Rozdział 3

Chapter 3

Podmioty dominujące najwyższego szczebla z siedzibą w Polsce i ich zagraniczne jednostki zależne w 2016 roku

Ultimate controlling institutional units in Poland and their foreign affiliates in 2016

JEDNOSTKA DOMINUJĄCA NAJWYŻSZEGO SZCZEBLA (globalna głowa grupy, globalne centrum decyzyjne, ostateczna jednostka kontrolująca) to jednostka dominująca, która nie jest kontrolowana bezpośrednio ani pośrednio przez żadną inną jednostkę. Pojęcie jednostki dominującej najwyższego szczebla odnosi się do jednostki najwyżej usytuowanej w łańcuchu powiązań kontrolnych.

ZAGRANICZNA JEDNOSTKA ZALEŻNA to jednostka, która jest kontrolowana bezpośrednio lub pośrednio przez jednostkę dominującą z siedzibą w kraju innym niż jednostka kontrolowana.

3.1. Charakterystyka jednostek dominujących najwyższego szczebla

3.1. Characteristics of ultimate controlling institutional units

W 2016 roku w Polsce prowadziło działalność 776 jednostek dominujących najwyższego szczebla (Ultimate Controlling Institutional Units – UCI), tj. 45,2% wszystkich podmiotów, które wzięły udział w badaniu. W porównaniu do 2015 roku liczba jednostek dominujących najwyższego szczebla zwiększyła się o 4,2%.

Tablica 8. Liczba jednostek dominujących najwyższego szczebla w Polsce na tle zbiorowości wszystkich podmiotów posiadających jednostki zagraniczne

Table 8. Number of ultimate controlling institutional units in Poland in relation to all enterprises having foreign entities

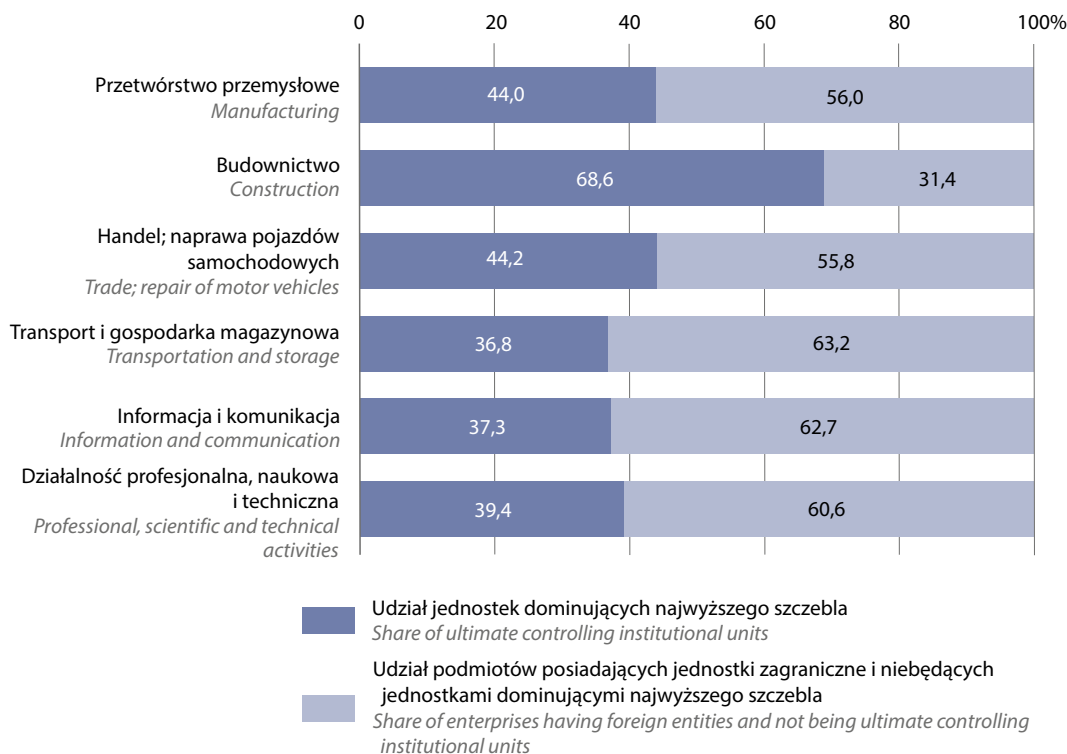
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba podmiotów w Polsce posiadających jednostki zagraniczne <i>Number of enterprises in Poland having foreign entities</i>	1 438	1 373	1 520	1 562	1 667	1 716
Liczba jednostek dominujących najwyższego szczebla w Polsce <i>Number of ultimate controlling institutional units in Poland</i>	802	761	674	698	745	776
Udział jednostek najwyższego szczebla w ogóle podmiotów posiadających jednostki zagraniczne (w %) <i>Share of ultimate controlling institutional units in enterprises having foreign entities (in %)</i>	55,8	55,4	44,3	44,7	44,7	45,2

W zbiorowości jednostek UCI największy odsetek, podobnie jak w przypadku wszystkich badanych podmiotów, stanowiły przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, handlu; naprawy pojazdów samochodowych oraz budownictwa (264, 165 i 144 podmioty), których łączny

udział w ogóle podmiotów UCI inwestujących za granicą w 2016 roku ukształtował się na poziomie 73,8%, wobec 75,3% w 2015 roku.

Wysoki udział jednostek dominujących najwyższego szczebla w ogóle badanych podmiotów odnotowano dla jednostek z zakresu budownictwa – 68,6% w 2016 roku (144 jednostki). Dla większości pozostałych rodzajów działalności udział ten kształtował się na poziomie 35%-45%.

Wykres 15. Udział jednostek dominujących najwyższego szczebla według wybranych sekcji PKD w 2016 roku
Chart 15. Share of ultimate controlling institutional units by selected NACE section in 2016

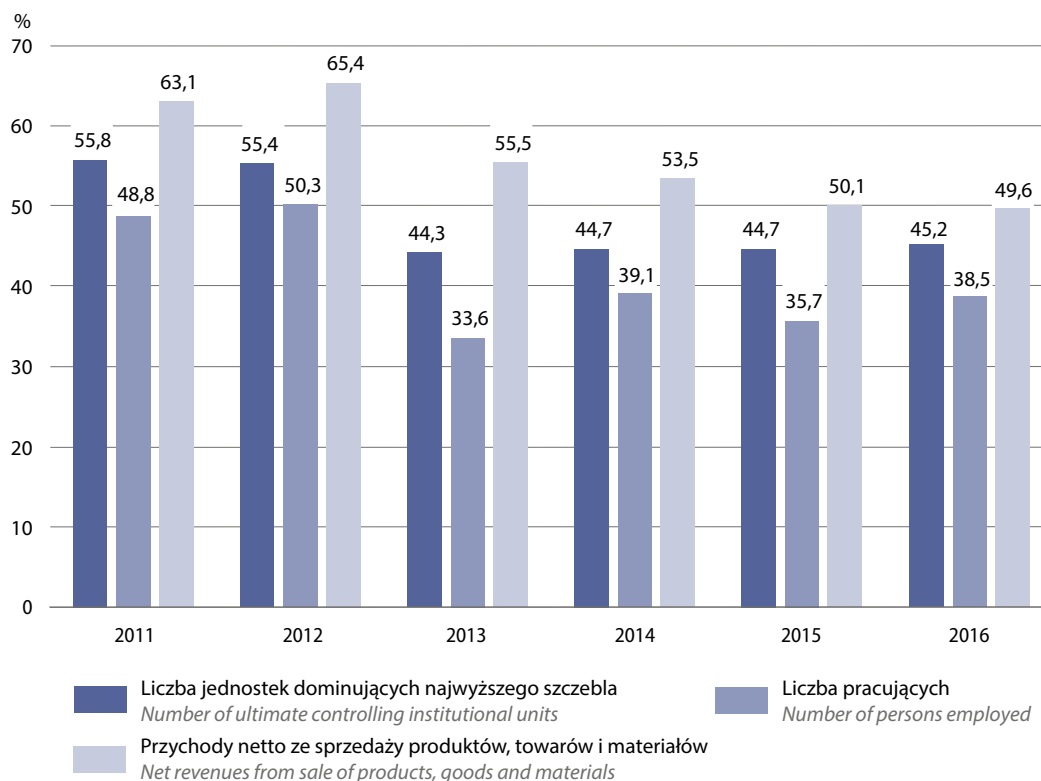

Liczba pracujących w jednostkach UCI w Polsce wyniosła 232,3 tys. osób w 2016 roku wobec 214,7 tys. osób w 2015 roku, co stanowiło wobec liczby pracujących w badanych podmiotach odpowiednio 38,5% i 35,7%. Udziały te były zdecydowanie mniejsze w porównaniu z udziałem liczby jednostek dominujących najwyższego szczebla w ogóle podmiotów posiadających jednostki zagraniczne. W 2016 roku największą liczbę pracujących wykazały jednostki UCI prowadzące działalność z zakresu przetwórstwa przemysłowego (105,0 tys. osób).

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek dominujących najwyższego szczebla w Polsce wyniosły 276 734,1 mln zł – 49,6% przychodów netto ze sprzedaży osiągniętych przez wszystkie badane podmioty w 2016 roku (w 2015 roku 287 567,3 mln zł). Największą wartość przychodów netto ze sprzedaży wszystkich jednostek dominujących najwyższego szczebla wygenerowały jednostki UCI prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (142 347,0 mln zł w 2016 roku wobec 148 959,1 mln zł w 2015 roku – spadek o 4,4%).

Wykres 16. Udział jednostek dominujących najwyższego szczebla w zbiorowości wszystkich podmiotów posiadających jednostki zagraniczne

Chart 16. Share of ultimate controlling institutional units in total population of enterprises having foreign entities

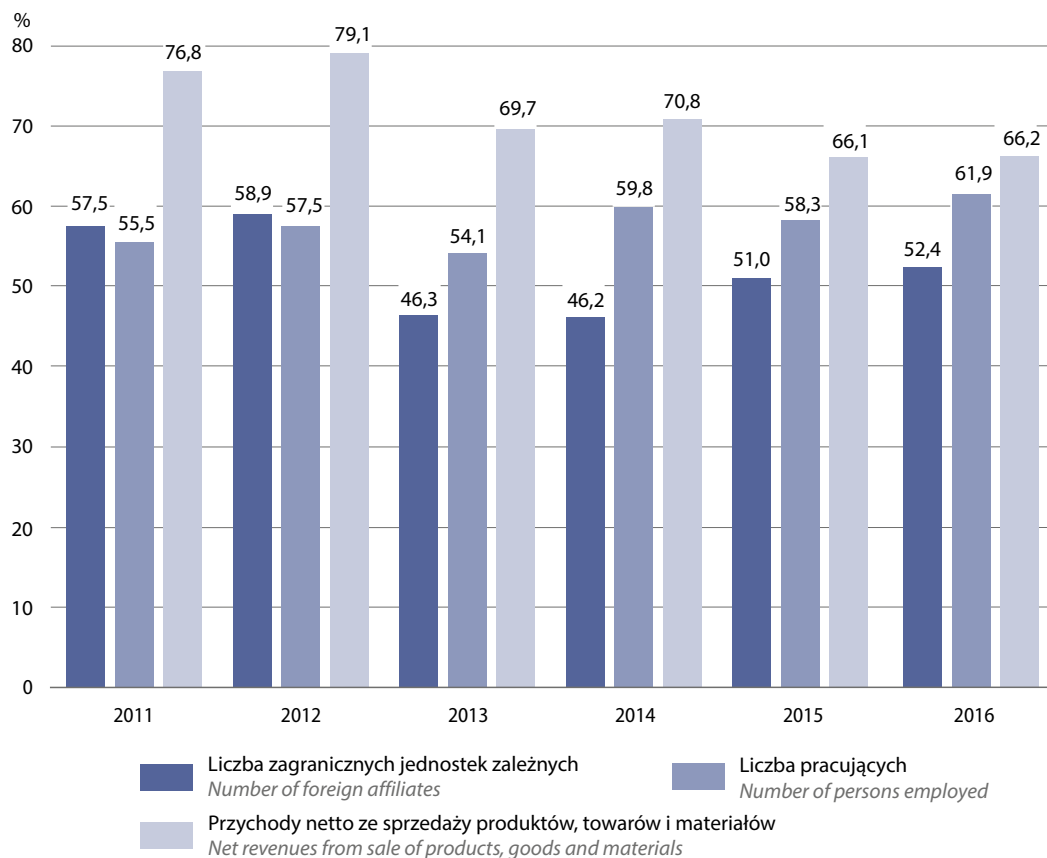

3.2. Charakterystyka zagranicznych jednostek zależnych

3.2. Characteristics of foreign affiliates

Liczba zagranicznych jednostek zależnych należących do UCI z siedzibą w Polsce wyniosła 2 043 podmioty w 2016 roku wobec 1 984 podmiotów w 2015 roku (wzrost o 3,0%). Zagraniczne jednostki zależne należące do jednostek dominujących najwyższego szczebla stanowiły 52,4% wszystkich jednostek zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce (w 2015 roku udział ten wyniósł 51,0%). Liczba pracujących w zagranicznych jednostkach zależnych wzrosła z 90,1 tys. osób w 2015 roku do 102,2 tys. osób w 2016 roku. Udział liczby pracujących w jednostkach zależnych w liczbie pracujących wszystkich jednostek zagranicznych zwiększył się z 58,3% w 2015 roku do 61,9% w 2016 roku. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zagranicznych jednostek zależnych zmniejszyły się w 2016 o 1,7% do poziomu 102 824,7 mln zł. Udział przychodów netto ze sprzedaży zagranicznych jednostek zależnych należących do UCI w przychodach netto ze sprzedaży wszystkich jednostek zagranicznych był zdecydowanie większy niż udział liczby zagranicznych jednostek zależnych i ich liczby pracujących – w 2016 roku wyniósł 66,2% (66,1% w 2015 roku).

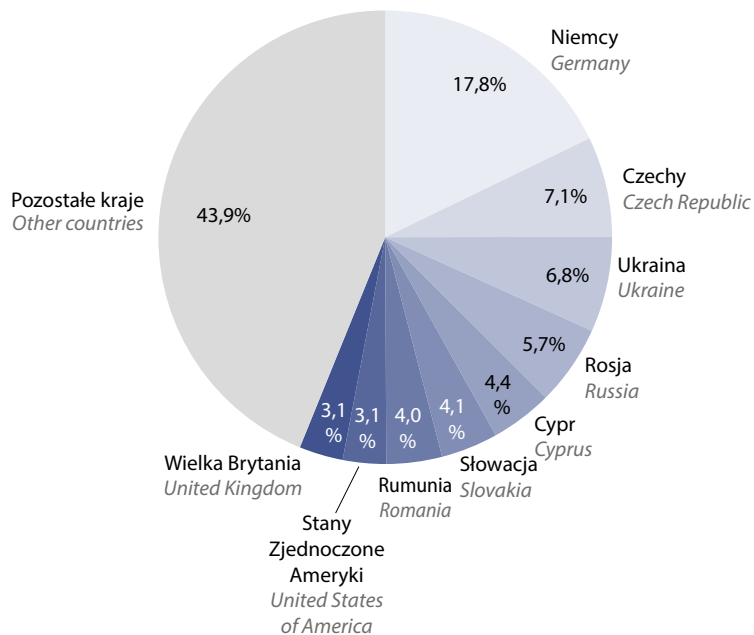
Wykres 17. Udział zagranicznych jednostek zależnych w zbiorowości wszystkich jednostek zagranicznych
 Chart 17. Share of foreign affiliates in total population of foreign entities

Największa liczba zagranicznych jednostek zależnych należących do UCI w Polsce w 2016 roku była zlokalizowana w Niemczech – 364 jednostki, w Czechach – 146, na Ukrainie – 139 i Rosji – 117, co stanowiło odpowiednio 17,8%, 7,1%, 6,8% oraz 5,7% wszystkich zagranicznych jednostek zależnych w 2016 roku. Jednostki zależne ze wspomnianych powyżej czterech krajów zatrudniały największą liczbę osób: 22,7 tys. osób w jednostkach zależnych z siedzibą w Niemczech, 15,0 tys. osób w jednostkach w Rosji, 13,6 tys. w jednostkach zależnych z siedzibą w Czechach oraz 9,5 tys. osób w jednostkach na Ukrainie.

Wykres 18. Struktura zagranicznych jednostek zależnych według kraju ich siedziby w 2016 roku
 Chart 18. Structure of foreign affiliates by selected country of their location in 2016

Największą wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2016 roku wygenerowały jednostki zależne z siedzibą w Niemczech i Czechach, odpowiednio 27 087,5 mln zł oraz 20 164,4 mln zł.

Spośród pozostałych krajów, największe znaczenie pod względem liczby jednostek, liczby pracujących oraz przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów miały jednostki zależne z siedzibą na Słowacji i w Rumunii.

Rozdział 4

Chapter 4

Jednostki zagraniczne w porównaniu z podmiotami z kapitałem zagranicznym w Polsce

Foreign entities as compared to entities with foreign capital in Poland

PODMIOT Z KAPITAŁEM ZAGRANICZNYM to zarejestrowana i działająca w Polsce jednostka, w której swoje udziały posiada jednostka zagraniczna.

Podmiotem zagranicznym może być:

- osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego; (zakłada się, że osoba posiadająca obywatelstwo podwójne polskie i inne jest osobą krajową);
- osoba prawna z siedzibą za granicą;
- jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną z siedzibą za granicą.

Analiza porównawcza jednostek zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce z podmiotami z kapitałem zagranicznym prowadzącymi działalność gospodarczą w Polsce dotyczy wszystkich przedsiębiorstw, bez względu na ich wielkość mierzoną liczbą pracujących oraz wielkość udziału podmiotu z siedzibą w Polsce w kapitale jednostki zagranicznej, jak również wielkość udziału inwestora zagranicznego w kapitale podmiotów z kapitałem zagranicznym zlokalizowanych w Polsce.

Dane dotyczące jednostek zagranicznych w rozdziale 4 różnią się od danych prezentowanych w pozostałych rozdziałach, gdyż w celu zapewnienia porównywalności danych jednostek zagranicznych z podmiotami z kapitałem zagranicznym, zakres podmiotowy jednostek zagranicznych nie obejmuje działalności z zakresu rolnictwa, łowiectwa i rybołówstwa (sekcja A) oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K).

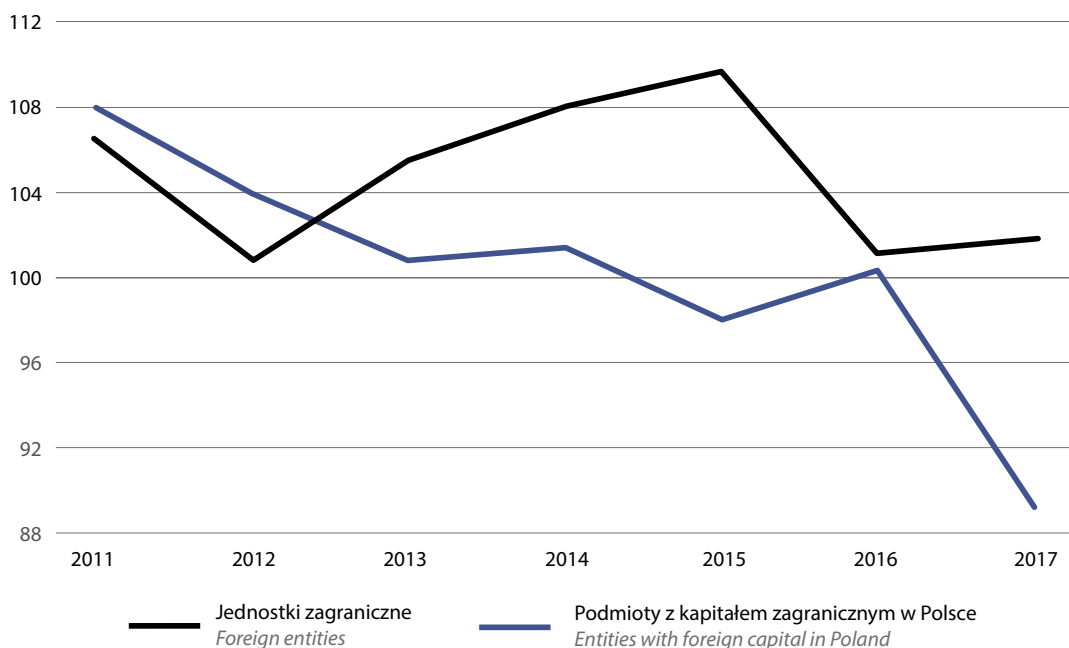
4.1. Porównanie rodzajów działalności jednostek zagranicznych i podmiotów z kapitałem zagranicznym

4.1. Comparison of kind of activities of foreign entities and entities with foreign capital

Jednostki zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce stanowiły w 2017 roku znacznie mniejszą zbiorowość w porównaniu z podmiotami z kapitałem zagranicznym prowadzącymi działalność gospodarczą w Polsce – 3 801 jednostek zagranicznych wobec 22 102 podmioty z kapitałem zagranicznym. Liczba podmiotów z kapitałem zagranicznym przewyższała prawie sześciokrotnie liczbę jednostek zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce. W porównaniu do 2016 roku, odnotowano wzrost liczby jednostek zagranicznych (o 1,8%) oraz spadek liczby podmiotów z kapitałem zagranicznym (o 10,8%).

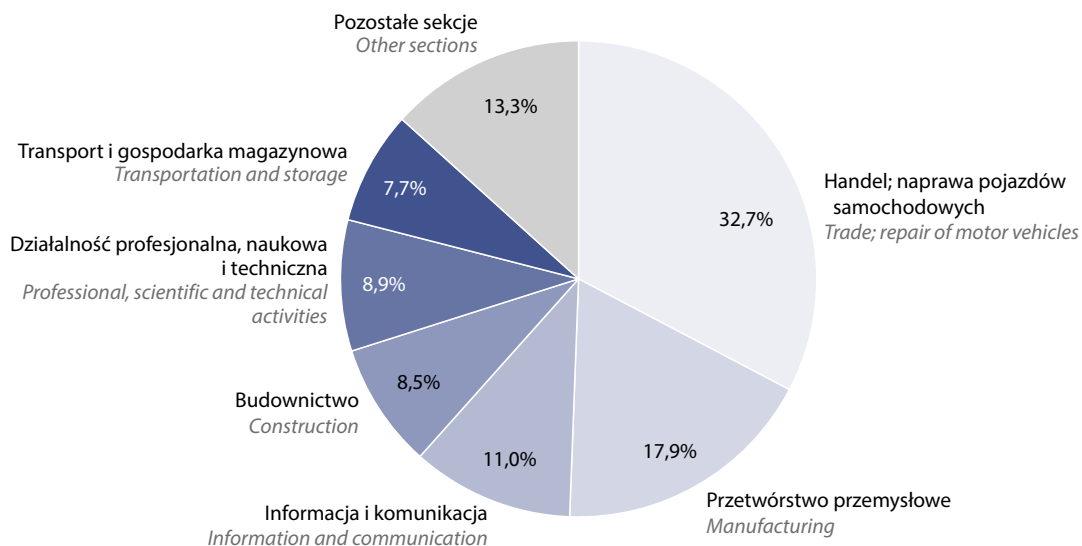
Wykres 19. Liczba jednostek zagranicznych i podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce (rok poprzedni = 100)

Chart 19. Number of foreign entities and entities with foreign capital in Poland (previous year = 100)

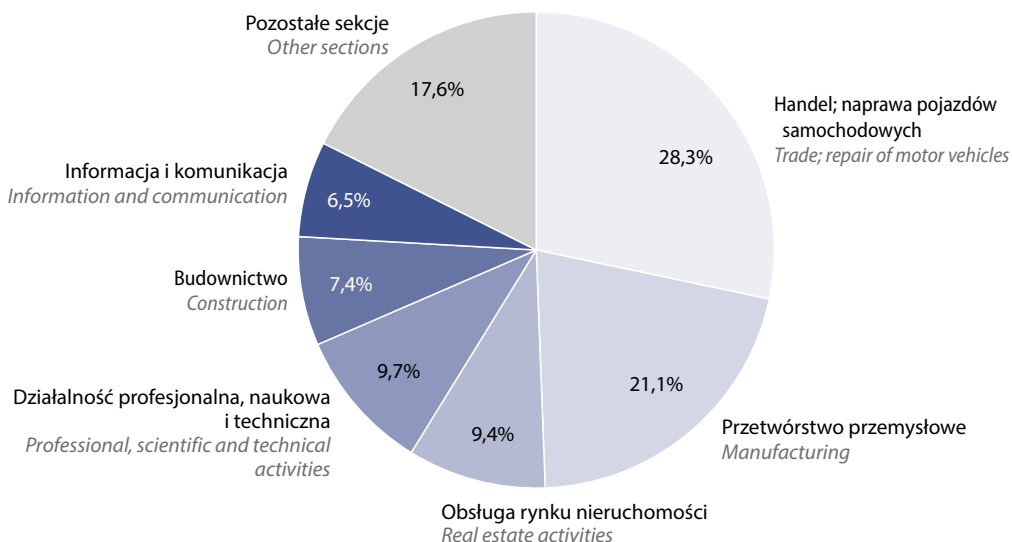

Dla obu analizowanych zbiorowości największa liczba jednostek zagranicznych i podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce przypadła w 2017 roku na podmioty prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych (odpowiednio 1 242 jednostki zagraniczne i 6 244 podmioty z kapitałem zagranicznym). Dla obu grup podmiotów, drugim najważniejszym rodzajem działalności pod względem liczby jednostek było przetwórstwo przemysłowe, w które zaangażowanych było 682 jednostki zagraniczne i 4 670 podmiotów z kapitałem zagranicznym. W przypadku dziewięciu rodzajów działalności jednostek zagranicznych odnotowano wzrost liczby podmiotów (największy przyrost dla administrowania i działalności wspierającej – o 22,8%), podczas gdy dla wszystkich rodzajów działalności podmiotów z kapitałem zagranicznym odnotowano spadek liczby tych jednostek.

Wykres 20. Struktura jednostek zagranicznych według PKD jednostki zagranicznej w 2017 roku
 Chart 20. Structure of foreign entities by NACE section in 2017

Wykres 21. Struktura podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce według sekcji PKD w 2017 roku
 Chart 21. Structure of entities with foreign capital in Poland by NACE section in 2017

Liczba pracujących w podmiotach z kapitałem zagranicznym w Polsce wyniosła 1 929,1 tys. osób w 2017 roku i była prawie dziesięciokrotnie większa od liczby pracujących w jednostkach zagranicznych, która wyniosła 197,0 tys. w 2017 roku. Przyrost liczby pracujących ogółem był większy w jednostkach zagranicznych (19,5%) w stosunku do podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce (4,0%). Największą liczbę pracujących dla obu omawianych zbiorowości odnotowano w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 65,3 tys. pracujących w jednostkach zagranicznych i 893,2 tys. pracujących w podmiotach z kapitałem zagranicznym w 2017 roku.

Analizując wielkość obu zbiorowości pod względem średniej liczby osób pracujących w jednej jednostce, podmioty z kapitałem zagranicznym stanowiły większe przedsiębiorstwa, dla których na jednostkę przypadało przeciętnie 87 pracujących wobec 52 pracujących w jednej jednostce zagranicznej. W jednostkach zagranicznych z zakresu: górnictwo i wydobywanie, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, budownictwo oraz zakwaterowanie i gastronomia średnia liczba pracujących w jednostce zagranicznej była większa niż średnia liczba pracujących przypadająca na podmiot z kapitałem zagranicznym.

4.2. Kraje siedziby jednostek zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce i kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w podmiotach z siedzibą w Polsce

4.2. Countries of location of foreign entities belonging to enterprises in Poland and countries of origin of foreign capital in enterprises in Poland

Jednostki należące do podmiotów z siedzibą w Polsce najczęściej były zlokalizowane w krajach innych niż główne kraje pochodzenia kapitału podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce. Najważniejszym krajem pod względem liczby jednostek zagranicznych i liczby podmiotów z kapitałem zagranicznym w badanym okresie były Niemcy (567 jednostek zagranicznych z siedzibą w Niemczech w 2017 roku wobec 4 917 podmiotów z kapitałem niemieckim w Polsce). Liczba jednostek z siedzibą na Ukrainie należących do podmiotów z siedzibą w Polsce była prawie sześciokrotnie mniejsza niż liczba podmiotów z kapitałem ukraińskim w 2017 roku, odpowiednio 276 i 1 478. Pozostałe kraje istotne pod względem liczby jednostek zagranicznych (Czechy, Rosja, Słowacja, Rumunia) nie były najważniejszymi krajami pod względem wielkości zaangażowanego kapitału i liczby podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce. Liczba podmiotów w Polsce z kapitałem rosyjskim była porównywalna w analizowanym okresie z liczbą jednostek zagranicznych zlokalizowanych w Rosji (odpowiednio 232 podmioty wobec 230 jednostek w 2017 roku), a liczba podmiotów z kapitałem czeskim była ponad dwukrotnie większa od liczby jednostek zagranicznych z siedzibą w Czechach (odpowiednio 588 i 297 podmiotów w 2017 roku). Główne kraje, poza omówionymi powyżej Niemcami, z których pochodził kapitał zagraniczny zaangażowany w Polsce, to Holandia, Francja, Luksemburg, które nie stanowiły głównego kierunku zainteresowania podmiotów z siedzibą w Polsce angażujących swą działalność za granicą. Liczba podmiotów z kapitałem holenderskim, francuskim i luksemburskim wyniosła w 2017 roku odpowiednio 2 155, 1 092 i 986 jednostek wobec 61, 108 i 37 jednostek zlokalizowanych w tych krajach, a należących do podmiotów z siedzibą w Polsce.

Mapa 5. Główne kraje siedziby jednostek zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce oraz główne kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w Polsce w 2017 roku

Map 5. Main countries of location of foreign entities belonging to enterprises in Poland and countries of foreign capital origin in 2017

← Główne kierunki inwestowania za granicą podmiotów z siedzibą w Polsce:
Main directions of investments by enterprises in Poland:
 Niemcy *German* DE
 Czechy *Czech Republic* CZ
 Ukraina *Ukraine* UA
 Rosja *Russia* RU
 Słowacja *Slovakia* SK
 Rumunia *Romania* RO
 Stany Zjednoczone *United States*
 Węgry *Hungary* HU
 Cypr *Cyprus* CY

--- → Główne kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w Polsce:
Main countries of foreign capital origin:
 Holandia *Netherlands* NL
 Niemcy *Germany* DE
 Francja *France* FR
 Luksemburg *Luxembourg* LU
 Cypr *Cyprus* CY
 Wielka Brytania *United Kingdom* UK
 Szwecja *Sweden* SE
 Belgia *Belgium* BE

Rozdział 5

Chapter 5

Podmioty z siedzibą w Polsce w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych

Enterprises in Poland depending on foreign capital shares and having foreign entities

W celu przedstawienia zbiorowości podmiotów powyżej 9 pracujących w zależności od ich zaangażowania za granicą i udziału kapitału zagranicznego w tych przedsiębiorstwach, dokonano podziału ogółu podmiotów na cztery kategorie:

- grupa 1 – podmioty bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych,
- grupa 2 – podmioty z udziałem kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych,
- grupa 3 – podmioty z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne,
- grupa 4 – podmioty bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne.

5.1. Liczba podmiotów w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

5.1. Number of enterprises depending on foreign capital involvement and on having foreign entities

Liczebność wszystkich badanych podmiotów powyżej 9 pracujących wyniosła 72 739 w 2017 roku wobec 76 114 jednostek w 2016 roku (spadek o 4,4%).

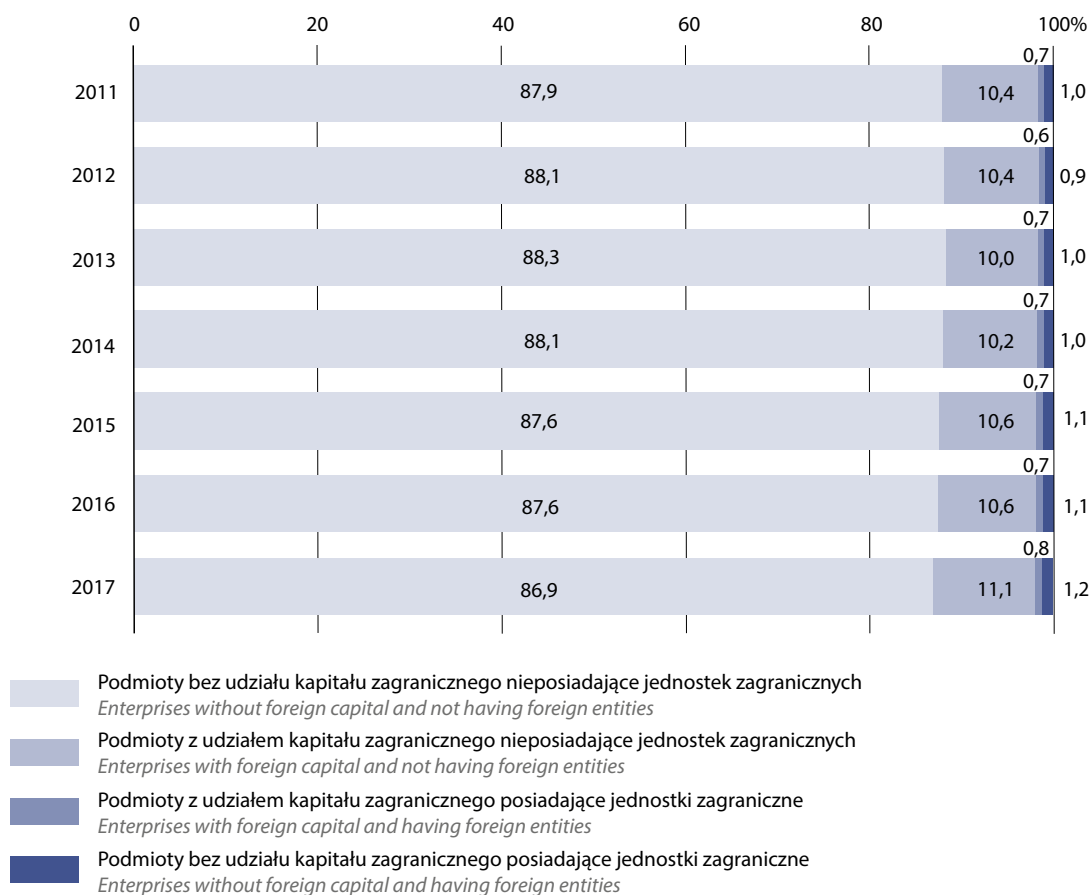
Tablica 9. Podmioty w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

Table 9. Enterprises in Poland, employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital

Liczba podmiotów Number of enterprises	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ogółem <i>Total</i>	74 005	75 756	77 675	77 992	75 776	76 114	72 739
Podmioty bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych <i>Enterprises without foreign capital and not having foreign entities</i>	65 100	66 744	68 627	68 695	66 384	66 610	63 188
Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych <i>Enterprises with foreign capital and not having foreign entities</i>	7 684	7 850	7 753	7 978	8 001	8 092	8 076
Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne <i>Enterprises with foreign capital and having foreign entities</i>	500	480	541	551	552	558	590
Podmioty bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne <i>Enterprises without foreign capital and having foreign entities</i>	721	682	754	768	839	854	885

Wykres 22. Struktura podmiotów powyżej 9 pracujących w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych

Chart 22. Structure of enterprises according to their foreign capital shares and having foreign entities

Największą grupę tej zbiorowości – 63 188 jednostek stanowiły podmioty bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych, których liczba zmniejszyła się o 5,1% w porównaniu do 2016 roku, przy spadku ich udziału z 87,6% w 2016 roku do 86,9% w badanym okresie. Drugą pod względem liczebności kategorię stanowiły podmioty z udziałem kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych. Liczba podmiotów tej grupy zmniejszyła się o 0,2% do poziomu 8 076 jednostek w 2017 roku, ale jednocześnie ich udział w porównaniu z 2016 rokiem (10,6%) wzrósł w 2017 roku do 11,1%. Zbiorowość podmiotów posiadających jednostki zagraniczne, ale bez udziału kapitału zagranicznego odnotowała wzrost (o 3,6%) i liczyła 885 podmiotów w 2017 roku wobec 854 podmiotów w 2016 roku, a jej udział w badanych podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniósł 1,2%, nieznacznie więcej niż w 2016 roku (1,1%). Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne stanowiły 0,8% wszystkich badanych podmiotów – 590 jednostek w 2017 roku wobec 558 podmiotów w 2016 roku.

5.2. Liczba pracujących w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

5.2. Number of persons employed in enterprises in Poland depending on foreign capital involvement and on having foreign entities

Łączna liczba pracujących w czterech omawianych grupach jednostek w podmiotach powyżej 9 pracujących ukształtowała się na poziomie 5 874,7 tys. osób w 2017 roku wobec 5 830,2 tys. osób w 2016 roku. Struktura liczby pracujących dla analizowanych kategorii podmiotów kształtowała się inaczej niż struktura ich liczebności. W 2017 roku liczba pracujących w przedsiębiorstwach bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadających jednostek zagranicznych (grupa 1) wyniosła 3 617,6 tys. osób, a udział liczby pracujących tej grupy podmiotów (61,6%) był mniejszy w porównaniu z ich dominacją pod względem liczby jednostek (86,9%). Liczba pracujących w podmiotach z kapitałem zagranicznym nieposiadających jednostek zagranicznych wzrosła z 1 546,1 tys. osób w 2016 roku do 1 612,9 tys. osób w 2017 roku, a udział liczby pracujących tej grupy podmiotów osiągnął poziom 27,5% (26,5% w 2016 roku), ponad dwukrotnie więcej niż udział liczby podmiotów z kapitałem zagranicznym nieposiadających jednostek zagranicznych. W 2017 roku zwiększyła się liczba pracujących w podmiotach z kapitałem zagranicznym posiadających jednostki zagraniczne (z 279,7 tys. osób w 2016 roku do 291,6 tys. osób w 2017 roku), jak również jej udział w liczbie pracujących (z 4,8% w 2016 roku do 4,9% w 2017 roku). Liczba pracujących w podmiotach bez udziału kapitału zagranicznego posiadających jednostki zagraniczne (grupa 4) wyniosła 352,6 tys. osób w 2017 roku wobec 323,0 tys. osób w 2016, odnotowując wzrost, podobnie jak w 2016 roku, o 9,2%. Udział liczby pracujących w podmiotach tej grupy był pięciokrotnie większy niż udział ich liczby jednostek i wyniósł 6,0% w 2017 roku wobec 5,5% w 2016 roku.

Tablica 10. Liczba pracujących w podmiotach w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

Table 10. Number of persons employed in enterprises in Poland employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital

Liczba pracujących Number of persons employed	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	w tys. in thous.						
Ogółem Total	5520,0	5477,9	5527,4	5650,6	5728,0	5830,2	5874,7
Podmioty bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych Enterprises without foreign capital and not having foreign entities	3706,7	3676,8	3668,9	3658,9	3670,5	3681,5	3617,6
Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych Enterprises with foreign capital and not having foreign entities	1261,2	1270,5	1296,9	1369,1	1456,6	1546,1	1612,9
Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne Enterprises with foreign capital and having foreign entities	240,9	237,7	265,8	308,5	302,5	279,7	291,6
Podmioty bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne Enterprises without foreign capital and having foreign entities	311,2	292,9	295,8	314,2	298,4	323,0	352,6

Przyrost liczby pracujących odnotowano dla grup 2, 3 i 4, odpowiednio o 4,3%, 4,3%, 9,2%, przy wzroście 0,8% dla wszystkich podmiotów powyżej 9 osób pracujących. Z kolei podmioty z grupy 1 odnotowały spadek liczby pracujących w 2017 roku o 1,7%.

Analiza wielkości podmiotów należących do czterech omawianych grup pod względem liczby pracujących przypadającej na jedną jednostkę pokazała, że podmioty z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne stanowiły największe przedsiębiorstwa – średnio 494 pracujących na jedną jednostkę w 2017 roku. Drugą co do wielkości grupę przedsiębiorstw stanowiły podmioty bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne – 398 pracujących na jedną jednostkę. Dla podmiotów z grup 1 i 2, największych pod względem liczby jednostek, średnia liczba pracujących na jedną jednostkę kształtowała się na poziomie 57 i 200 pracujących.

5.3. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów podmiotów w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

5.3. Net revenues from sale of products, goods and materials of enterprises in Poland depending on foreign capital involvement and on having foreign entities

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów dla omawianej zbiorowości podmiotów powyżej 9 pracujących w 2017 roku wyniosły 3 320 987,9 mln zł. Tempo wzrostu przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, podobnie jak w przypadku liczby pracujących, było największe dla podmiotów bez udziału kapitału zagranicznego posiadających jednostki zagraniczne – 15,9% w 2017 roku. Wzrost przychodów netto ze sprzedaży zaobserwowano również dla podmiotów z grupy 2 (o 7,9%). Dla najmniejszej grupy pod względem liczby jednostek, tj. grupy 3, odnotowano wzrost przychodów netto ze sprzedaży o 9,2%, przy wzroście zarówno liczby jednostek tej kategorii podmiotów jak i ich liczby pracujących. Struktura wielkości przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtowała się odmiennie od struktury liczby jednostek i liczby pracujących w omawianych czterech kategoriach podmiotów. Przedsiębiorstwa z grupy 1 wypracowały 1 477 014,0 mln zł przychodów netto ze sprzedaży w 2017 roku (wobec 1 498 588,0 mln zł w 2016 roku), ich udział zmniejszył się, osiągając poziom 44,5% w porównaniu do 47,1% w 2016 roku. Przychody netto ze sprzedaży osiągnięte przez podmioty z grupy 2 ukształtowały się na poziomie 1 216 640,7 mln zł w 2017 roku, a ich udział w całej zbiorowości wyniósł 36,6%, przewyższając udział liczby tych podmiotów i liczby pracujących. Udział przychodów netto ze sprzedaży podmiotów z grupy 3 (226 546,8 mln zł w 2017 roku) był najniższy spośród czterech kategorii podmiotów i ukształtował się na poziomie 6,8%. Przychody netto ze sprzedaży podmiotów z grupy 4 (400 786,4 mln zł) stanowiły w 2017 roku dziesięciokrotnie większy udział w odniesieniu do udziału liczby jednostek tej grupy podmiotów i dwukrotnie większy w odniesieniu do udziału ich liczby pracujących (12,1%).

Tablica 11. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w podmiotach w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

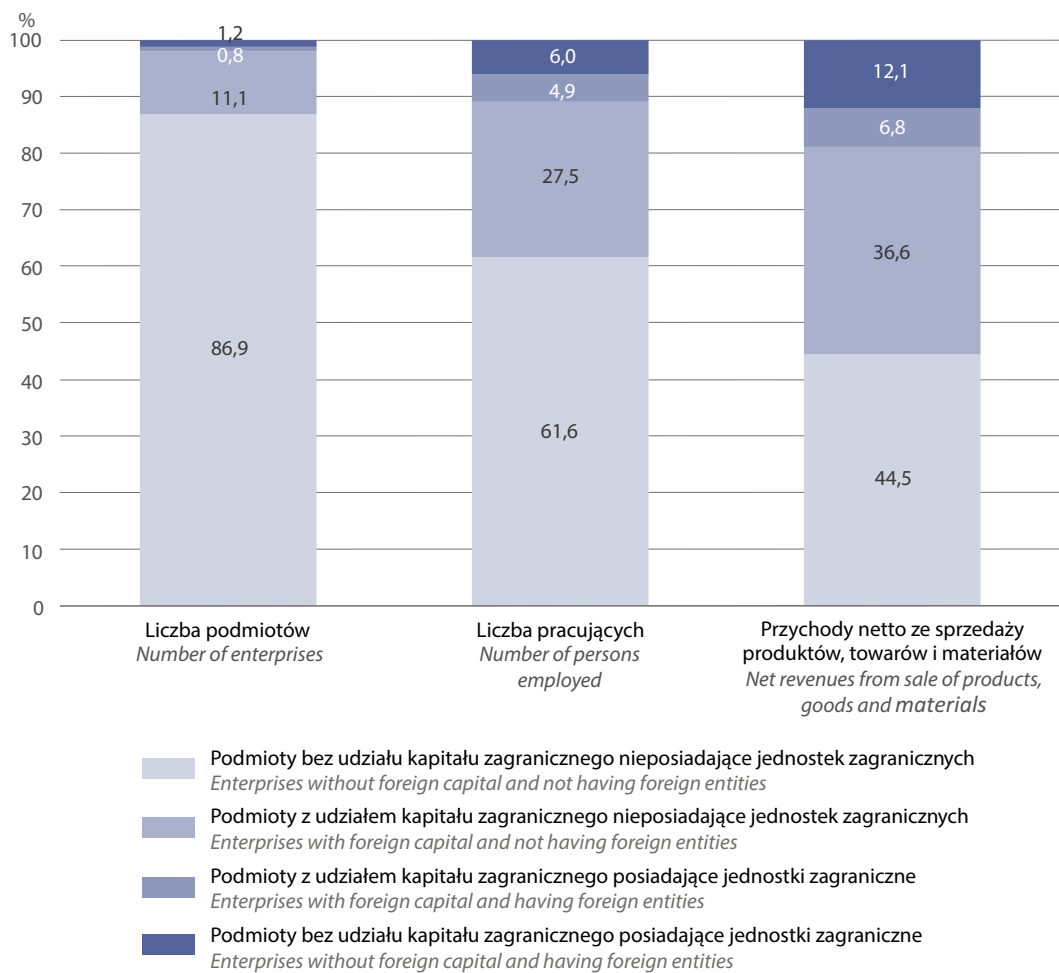
Table 11. Net revenues from sale of products, goods and materials of enterprises in Poland employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów <i>Net revenues from sale of products, goods and materials</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	w mln zł in mln zł						
Ogółem Total	2 716 368,9	2 815 492,0	2 839 617,8	2 916 418,5	3 011 904,3	3 179 864,4	3 320 987,9
Podmioty bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych <i>Enterprises without foreign capital and not having foreign entities</i>	1 250 856,5	1 318 293,8	1 334 688,9	1 361 244,1	1 388 462,5	1 498 588,0	1 477 014,0
Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych <i>Enterprises with foreign capital and not having foreign entities</i>	931 580,4	949 376,5	937 534,5	973 276,0	1 053 021,4	1 127 854,6	1 216 640,7
Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne <i>Enterprises with foreign capital and having foreign entities</i>	176 757,7	177 030,7	197 301,1	214 966,9	211 362,5	207 538,3	226 546,8
Podmioty bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne <i>Enterprises without foreign capital and having foreign entities</i>	357 174,3	370 790,9	370 093,2	366 931,4	359 057,9	345 883,5	400 786,4

W 2017 roku największa wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na jedną jednostkę przypadła na podmioty bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne (grupa 4) – średnio 452,9 mln zł. Wartość 384,0 mln zł przychodów ze sprzedaży średnio na jedną jednostkę odnotowano dla podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego posiadających jednostki zagraniczne (grupa 3). Najliczniejsze grupy podmiotów, 1 i 2, wykazały średnio 23,4 mln zł i 150,6 mln zł przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów przypadających na jedną jednostkę.

Wykres 23. Struktura podstawowych danych dla podmiotów powyżej 9 pracujących w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych w 2017 roku

Chart 23. Structure of basic data on enterprises according to their foreign capital shares and having foreign entities in 2017

Uwagi metodologiczne

1. Zakres podmiotowy

Zakres podmiotowy badania stanowią podmioty prowadzące działalność gospodarczą na terenie Polski, które w dniu 31 grudnia danego roku posiadały za granicą udziały, oddziały lub inne jednostki zagraniczne. Badaniem objęte są podmioty bez względu na liczbę pracujących. Z punktu widzenia formy prawnej, badane podmioty to spółki osobowe, spółki kapitałowe, spółki cywilne prowadzące działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie Kodeksu cywilnego, oddziały zagranicznych przedsiębiorców, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, jednostki badawczo-rozwojowe, instytuty badawcze oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, których przeważający rodzaj działalności jest zaklasyfikowany do poniższych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Oznaczenia sekcji	Opis	Stosowane skróty
B	Górnictwo i wydobywanie	–
C	Przetwórstwo przemysłowe	–
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja
F	Budownictwo	–
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	Handel; naprawa pojazdów samochodowych
H	Transport i gospodarka magazynowa	–
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Zakwaterowanie i gastronomia
J	Informacja i komunikacja	–
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Obsługa rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	–
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	Administrowanie i działalność wspierająca
P	Edukacja	–
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	–
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	Kultura, rozrywka i rekreacja
S	Pozostała działalność usługowa	–

Sekcja J – z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną

Sekcja P – z wyłączeniem szkół wyższych

Sekcja Q – z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej

Sekcja R – z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną

Sekcja S – z wyłączeniem związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych

Zakres podmiotowy badania obejmuje również jednostki zagraniczne należące do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w Polsce, tj. jednostki, w których badane podmioty posiadają udziały, oddziały lub jednostki w innej formie. Wykazywane są wszystkie jednostki zagraniczne bez względu na ich liczbę pracujących, wielkość udziału podmiotu z siedzibą w Polsce w ich kapitale oraz kraj, na terenie którego

mają siedzibę. Rodzaj działalności jednostek zagranicznych obejmuje również rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (sekcja A) oraz działalność finansową i ubezpieczeniową (sekcja K). Szczegółowe informacje dotyczące badania znajdują się w Zeszyście metodologicznym. Badania przedsiębiorstw niefinansowych.

2. Zakres przedmiotowy

Zakres przedmiotowy badania stanowią informacje dotyczące dwóch zbiorowości – podmiotów z siedzibą w Polsce posiadających za granicą udziały w innych jednostkach oraz ich jednostek z siedzibą za granicą (nazywanych jednostkami zagranicznymi), zbierane na sprawozdaniu podmiotów posiadających jednostki zagraniczne (formularz KZZ).

a. Zakres przedmiotowy dotyczący podmiotów z siedzibą w Polsce

Na podstawie badania określana jest liczba podmiotów działających w Polsce posiadających za granicą udziały oraz liczba należących do nich jednostek zagranicznych. Identyfikowane są kraje, w których przedsiębiorstwa te mają udziały, oddziały lub jednostki zagraniczne w innej formie oraz struktura i charakter powiązań podmiotów z siedzibą w Polsce z jednostkami za granicą. Ponadto, zakres badania obejmuje informacje dotyczące przynależności podmiotów z siedzibą w Polsce do grup przedsiębiorstw. Na potrzeby publikacji dane te zostały powiązane z informacjami pochodzącymi z innych badań rocznych (roczne badanie działalności gospodarczej przedsiębiorstw, badanie podmiotów z kapitałem zagranicznym), dotyczącymi rodzaju działalności objętych nimi podmiotów i ich podstawowych wyników finansowych.

b. Zakres przedmiotowy dotyczący jednostek zagranicznych

Badanie dostarcza informacji na temat kraju siedziby jednostek zagranicznych, w których podmioty krajowe posiadają udziały oraz rodzaju działalności jednostek zagranicznych według PKD 2007. Ponadto, w badaniu zbierane są informacje na temat wyników finansowych jednostek zagranicznych: przychodów, liczby pracujących, eksportu i importu (w tym do jednostek powiązanych) oraz nakładów na rzeczowe aktywa trwałe. Zakres tematyczny badania obejmuje również informację o przynależności jednostek zagranicznych do grup przedsiębiorstw.

3. Statystyka OFATS

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 716/2007 z 2007 roku w sprawie statystyki wspólnotowej dotyczącej struktury i działalności zagranicznych podmiotów zależnych, Główny Urząd Statystyczny jest zobligowany do przekazywania do Eurostatu rocznych danych w ramach statystyki OFATS (Outward FATS – Outward Foreign Affiliates Statistics), która obejmuje jednostki z siedzibą za granicą kontrolowane przez podmioty z siedzibą w Polsce będące jednostkami dominującymi najwyższego szczebla w grupie przedsiębiorstw. Celem wspomnianego rozporządzenia było opracowanie wspólnych standardów statystycznych do tworzenia porównywalnych, europejskich statystyk dotyczących zagranicznych podmiotów zależnych.

Zakres przedmiotowy statystyki OFATS stanowi część zbiorowości objętej badaniem podmiotów posiadających udziały w jednostkach z siedzibą za granicą. Z ogółu badanych podmiotów wyodrębniane są jednostki dominujące najwyższego szczebla w grupie przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce oraz ich jednostki zagraniczne, które są kontrolowane poprzez udział w kapitale lub większość w całkowitej liczbie głosów w organie zarządzającym.

Zakres przedmiotowy badania OFATS obejmuje trzy zmienne przekazywane obligatoryjnie: liczba jednostek zależnych, liczba pracujących w jednostkach zależnych oraz wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zależnych. Ponadto, na zasadzie dobrowolności, przekazywane są zmienne: eksport, import oraz nakłady na rzeczowe aktywa trwałe jednostek zależnych. Dane te przygotowywane są według rodzaju działalności zagranicznej jednostki zależnej oraz kraju jej siedziby.

Dane z zakresu statystyki OFATS przekazywane są do Eurostatu raz w roku, 20 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego (do 31 sierpnia). Ze względu na harmonogram prac przyjęty w Rozporządzeniu, opublikowane w tej edycji dane o zagranicznych jednostkach zależnych dotyczą 2016 roku.

Analiza zbiorowości statystyki OFATS zawarta w opracowaniu dotyczy jednostek dominujących najwyższego szczebla (tzw. UCI) z siedzibą w Polsce i ich jednostek zależnych zlokalizowanych za granicą bez względu na ich liczbę pracujących.

4. Objaśnienia podstawowych pojęć

Jednostka zagraniczna to spółka, oddział lub inna jednostka z siedzibą za granicą, w której jednostka z innego kraju posiada udziały.

Oddział to wyodrębniona i samodzielna organizacyjnie część działalności gospodarczej, wykonywana przez przedsiębiorcę poza jego siedzibą lub głównym miejscem wykonywania działalności.

Grupa przedsiębiorstw to przedsiębiorstwa samodzielne pod względem prawnym, jednak wzajemnie od siebie zależne gospodarczo ze względu na istniejące między nimi powiązania w zakresie kontroli i/lub własności. W ramach grupy wyodrębnia się powiązania pomiędzy jednostką dominującą a jednostkami zależnymi. Grupa przedsiębiorstw może powstać zarówno w wyniku ukształtowania się określonych stosunków prawnych, jak i w wyniku wywierania przez jedno przedsiębiorstwo decydującego wpływu na działalność innego, w tym na skutek zawarcia umowy. Nie zawsze jako kryterium istnienia grupy należy przyjąć związki kapitałowe, lecz istnienie wspólnego ośrodka podejmowania decyzji ekonomicznych wyznaczających strategię działania. Grupa przedsiębiorstw może mieć więcej niż jeden ośrodek decyzyjny, szczególnie do podejmowania decyzji w zakresie strategii, produkcji, sprzedaży, podatków, polityki finansowej. Tworzy całość gospodarczą, upoważnioną do dokonywania wyborów, zwłaszcza dotyczących jednostek, które obejmuje. W ramach grupy przedsiębiorstw można często wyodrębnić podgrupy.

Jednostka dominująca najwyższego szczebla (globalna głowa grupy, globalne centrum decyzyjne, ostateczna jednostka kontrolująca) to jednostka dominująca, która nie jest kontrolowana bezpośrednio ani pośrednio przez żadną inną jednostkę. Pojęcie jednostki dominującej najwyższego szczebla odnosi się do jednostki najwyższej usytuowanej w łańcuchu powiązań kontrolnych.

Jednostka zależna to jednostka, która jest kontrolowana przez jednostkę dominującą.

Zagraniczna jednostka zależna to jednostka, która jest kontrolowana bezpośrednio lub pośrednio przez jednostkę dominującą z siedzibą w kraju innym niż jednostka kontrolowana.

Kontrola oznacza możliwość decydowania o wspólnej strategii organizacji, wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania przez jednostkę uprawnień, które osobno albo łącznie umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na inną jednostkę lub jednostki.

Pracujący – do pracujących zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, tj. umowy o pracę, powołania, mianowania lub wyboru (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo); pracodawców i pracujących na własny rachunek: właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) oraz osoby pracujące na własny rachunek; agentów; osoby wykonujące pracę nakładczą; członków spółdzielni produkcji rolniczej.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów to przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami; oraz przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji, jak również kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport (eksport) obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych.

Eksport do jednostki macierzystej i jednostek powiązanych (eksport wewnątrzgrupowy) to wartość eksportu do jednostki macierzystej (głowy grupy) i jednostek powiązanych w ramach grupy przedsiębiorstw, których siedziby znajdują się w innych krajach niż kraj siedziby danej jednostki.

Zakupy z importu (import) to zakup z importu surowców, materiałów i półfabrykatów przeznaczonych na cele produkcyjne, import towarów przeznaczonych do dalszej odsprzedaży, import usług i import środków trwałych. Import obejmuje wewnątrzwspólnotowe nabycie z krajów członkowskich UE oraz import z krajów pozaunijnych.

Import od jednostki macierzystej i jednostek powiązanych (import wewnątrzgrupowy) to wartość importu od jednostki macierzystej (głowy grupy) i jednostek powiązanych w ramach grupy przedsiębiorstw, których siedziby znajdują się w innych krajach niż kraj siedziby danej jednostki.

Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe to nakłady inwestycyjne oraz wydatki na zakup używanych środków trwałych.

Dane w ujęciu wartościowym, wskaźniki struktury oraz wskaźniki dynamiki podano w cenach bieżących.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Methodological notes

1. Surveyed entities

The surveyed entities include enterprises conducting economic activity in Poland, which as at 31st December of a given year had their shares in foreign entities, branches or foreign entities in other forms. The survey covers all entities regardless of the number of persons employed. In terms of the legal form, the reporting units are partnerships, capital companies, civil companies conducting activities pursuant to a contract concluded on the basis of the Civil Code, branches of foreign entrepreneurs, state-owned enterprises, cooperatives, research and development units, research institutes and natural persons conducting economic activity whose prevailing kind of activity is classified under the following sections of the NACE Rev.2:

<i>Section marking</i>	<i>Description</i>	<i>Abbreviation</i>
B	<i>Mining and quarrying</i>	–
C	<i>Manufacturing</i>	–
D	<i>Electricity, gas steam and air conditioning supply</i>	–
E	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
F	<i>Construction</i>	–
G	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, and motorcycles</i>	<i>Trade; repair of motor vehicles</i>
H	<i>Transportation and storage</i>	–
I	<i>Accommodation and food service activities</i>	<i>Accommodation and catering</i>
J	<i>Information and communication</i>	–
L	<i>Real estate activities</i>	–
M	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	–
N	<i>Administrative and support service activities</i>	–
P	<i>Education</i>	–
Q	<i>Human health and social work activities</i>	–
R	<i>Arts, entertainment and recreation</i>	–
S	<i>Other service activities</i>	–

Section J – excluding cultural institutions with legal personality

Section P – excluding higher education institutions

Section Q – excluding independent public health care facilities

Section R – excluding cultural institutions with legal personality

Section S – excluding trade unions, religious and political organisations

The surveyed entities also include foreign entities belonging to enterprises conducting economic activity in Poland, i.e. entities in which reporting units have their shares, branches or foreign entities in other forms. All foreign entities are presented, regardless of number of persons employed, shares held by the reporting unit in their capital, and country in which they are located. Kind of activity of foreign entities covers also Agriculture, forestry and fishing (section A) as well as Financial and insurance activities (section K). Detailed information concerning the survey are included in Methodological handbook. Non-financial enterprises surveys.

2. Scope of data

The scope of data comprises information on two population groups – entities located in Poland and holding shares in entities abroad and their entities located abroad (referred to as foreign entities), gathered in the survey on enterprises having foreign entities (KZZ statistical form).

a. The scope of data regarding reporting units

Based on the survey, the number of entities operating in Poland and holding shares abroad is determined, along with the number of their foreign entities. Countries in which these enterprises have shares, branches or foreign entities in other forms are identified, and the structure and character of relationship between the entities operating in Poland and their foreign entities is determined. Moreover, the survey provides information regarding the affiliation of reporting units to enterprise groups. For the purpose of this publication, there were presented information coming from other annual statistical surveys (including annual survey on business activity of enterprises, survey on entities with foreign capital) concerning the kind of activity conducted by the reporting units in question, and their financial results.

b. The scope of data regarding foreign entities

The survey provides information on the country where the foreign entities are located and also on the kind of activity conducted by such foreign entities according to NACE Rev.2. Moreover, information on the financial results of foreign entities is gathered in the survey, including revenues, the number of persons employed, export and import (including to affiliated entities) and outlays on tangible fixed assets. The survey also provides information regarding the affiliation of foreign entities to enterprise groups.

3. OFATS Statistics

Pursuant to the Regulation of the European Parliament and of the Council No. 716/2007 of 2007 regarding the Community statistics on the structure and activity of foreign affiliates, Statistics Poland is obliged to submit annual data to Eurostat as part of OFATS (Outward FATS – Outward Foreign Affiliates Statistics), which covers foreign affiliates, i.e. foreign entities controlled by entities operating in Poland acting as the ultimate controlling institutional units. The purpose of the Regulation was to establish common framework and statistical standards for the production of comparable statistics on foreign affiliates.

The entities covered by OFATS comprise a part of the population covered by the survey on enterprises having shares in entities abroad. From the overall group of reporting units, ultimate controlling institutional units are distinguished in the group of entities located in Poland, along with their foreign entities which are controlled through capital participation or majority of voting shares.

The scope of data included in OFATS covers three obligatory variables, i.e. the number of foreign affiliates, the number of persons employed in the foreign affiliates and the value of revenues from the sale of products, goods for resale and materials of the foreign affiliates. Furthermore, the following variables are submitted on a voluntary basis: exports, imports and outlays on tangible fixed assets of the foreign affiliates. These data are compiled by type of activity conducted by a foreign affiliate and by country where it is located.

Data within the scope of OFATS are submitted to Eurostat once a year, 20 months after the end of a given reporting period (till 31st August). Due to a schedule established in the Regulation data on foreign affiliates statistics in this publication refer to the year 2016.

Analysis of OFATS population included in the publication concerns ultimate controlling institutional units (UCI) located in Poland and their foreign affiliates regardless of their number of persons employed.

4. Main definitions

Foreign entity is a company, branch or other unit located abroad, where foreign entity holds shares.

Branch is a separate and organizationally independent part of economic activity, carried out by the entrepreneur outside its main office or principal place of the activity.

Enterprise group consists of enterprises that are independent in legal terms, but rely on each other economically due to the control and/or ownership links between them. The links between the parent unit and its subsidiaries can be identified within the group. An enterprise group can be set up as a result of given legal relations or a decisive influence of one enterprise on the activities of another one, also as a consequence of entering into an agreement. Capital relations should not always be the main criterion for the existence of a group – rather a common centre of economic decisions determining the activity strategy. An enterprise group may have more than one decision-making center, especially for making decision regarding the strategy, production, sales, taxation, financial policy. It constitutes an economic unit as a whole which is empowered to make choices, particularly concerning units which it comprises. Groups of enterprises can often be divided into subgroups.

Ultimate parent unit (GGH – global group head, GDC – global decision centre, UCI – ultimate controlling institutional unit) is a parent unit which is not controlled either directly or indirectly by any other unit. Ultimate parent refers to the unit being at the top of the control chain.

Subsidiary (an affiliate) is a unit that is controlled by the parent unit.

Foreign subsidiary (affiliate) is a unit that is controlled, directly or indirectly, by the ultimate parent unit located in another country.

Control defines the ability to determine a joint organization strategy, and involves all forms of direct or indirect deriving rights by the unit, that, individually or altogether, allow to exercise dominant influence over one or set of units.

Persons employed (working) include employees hired on the basis of an employment contract, i.e. labour contract, designation, appointment or election (including seasonal and temporary workers); employers and own-account workers: owners and co-owners (including contributing family workers) of units conducting economic activity (excluding company's partners not working in the company) and own-account workers; agents; outworkers; members of agricultural production cooperatives.

Net revenues from sale of products, goods and materials (sales revenues) include domestic and export sales of products (finished, semi-finished and services) manufactured by the unit together with packaging, equipment and third party services if invoiced along with products to customers, sales of goods and materials, i.e. tangible current assets purchased for resale in the same condition as received and products manufactured by the unit if they are sold in a chain of own stores along with the third-party goods, as well as amounts due for goods and materials sold regardless of whether or not they have been paid.

Net revenues from the sale of products, goods and materials for export (export) include intra-Community deliveries to EU Member States and exports to non-EU countries.

Export to parent unit and related units (intra-group export) is the value of export to the parent unit, group head and related units within the enterprise group located in other countries than a country of residence of the unit.

Import purchases (import) is the purchase from import of raw materials, materials and semi-finished products for production purposes, import of goods for resale, import of services and import of fixed assets. Import includes intra-Community acquisitions from EU Member States and import from non-EU countries.

Import from parent unit and related units (intra-group import) is the value of import from the parent unit, group head and related units within the enterprise group located in other countries than a country of residence of the unit.

Outlays on tangible fixed assets are investment outlays and expenditures on the purchase of used fixed assets.

The data in terms of value, structural indicators and indices are presented at current prices.

Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".